

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

14 Αυγούστου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3421

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 709/2020*

Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης κατ' άρθρα 5 - 10 ν. 3959/2011 από την εταιρεία «doValue S.p.A.», που αφορά στην απόκτηση ελέγχου από την ως άνω εταιρεία ή από θυγατρική της εταιρεία που θα υποδείξει η doValue S.p.A., επί της εταιρείας με την επωνυμία «Eurobank FPS Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις» και εφόσον ασκηθεί από την εξαγοράζουσα το σχετικό δικαίωμα προαίρεσης της νεοοργανωθείσας ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «REAL ESTATE MANAGEMENT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.»

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 15η Απριλίου 2020, ημέρα Μ. Τετάρτη και ώρα 13:00, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Λιανός

Μέλη: Μαρία Ιωαννίδου (Εισηγήτρια) Μαρία Ιωάννα Ράντου και Ιωάννης Πετρόγλου.

Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα.

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης κατ' άρθρα 5 - 10 ν. 3959/2011 από την εταιρεία «doValue S.p.A.», που αφορά στην απόκτηση ελέγχου από την ως άνω εταιρεία ή από θυγατρική της εταιρεία που θα υποδείξει η doValue S.p.A., επί της εταιρείας με την επωνυμία «Eurobank FPS Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις» και εφόσον ασκηθεί από την εξαγοράζουσα το σχετικό δικαίωμα προαίρεσης της νεοοργανωθείσας

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε δύο επιπλέον εκδόσεις με τα διακριτικά: 1) Έκδοση για το ΦΕΚ, 2) Έκδοση για την «doValue S.p.A.». Από τις παραπάνω εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (Α' 93), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (Β' 54/2013).

ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «REAL ESTATE MANAGEMENT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.»

Πριν την έναρξη της συζήτησης, ο Προεδρεύων της Επιτροπής όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την υπάλληλο, Ηλιάνα Κούτρα, με αναπληρώτρια την Ευαγγελία Ρουμπή.

Στην αρχή της συζήτησης το λόγο έλαβε η Εισηγήτρια της υπόθεσης, Μαρία Ιωαννίδου, η οποία ανέπτυξε συνοπτικά το περιεχόμενο της υπ' αρ. πρωτ. 2869/13.4.2020 γραπτής εισήγησης επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην Εισήγηση, την έγκριση από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, κατά την παρ. 3 του άρθρου 8 ν. 3959/2011, της από 17.01.2020 (υπ' αρ. πρωτ. 403) γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης που αφορά στην εξαγορά δυνάμει της από 19.12.2019 Συμφωνίας Πώλησης Μετοχών από την doValue S.p.A. ή από θυγατρική της εταιρεία που θα υποδείξει η doValue S.p.A. του [...] των μετοχών με δικαίωμα ψήφου δύο 100% θυγατρικών εταιρειών της εταιρείας «Τράπεζα Eurobank Ergasias Ανώνυμη Εταιρεία» και συγκεκριμένα (α) της εταιρείας διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις με την επωνυμία «Eurobank FPS Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις» και (β) εφόσον ασκηθεί από την εξαγοράζουσα το σχετικό δικαίωμα προαίρεσης της νεοοργανωθείσας ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «REAL ESTATE MANAGEMENT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε., εταιρείας διαχείρισης ακίνητης περιουσίας», δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση, καίτοι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3959/2011, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις αγορές στις οποίες αφορά.

Το Τμήμα της Επιτροπής μετά την ολοκλήρωση της ανάπτυξης της Εισήγησης, αφού αποχώρησαν από την αίθουσα οι υπηρεσιακοί παράγοντες προχώρησε σε διάσκεψη επί της υπόθεσης με τη συμμετοχή της Εισηγήτριας Μαρίας Ιωαννίδου, η οποία δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία, και αφού έλαβε υπόψη την υπ' αρ. πρωτ. 2869/13.4.2020 Έκθεση της αρμόδιας Εισηγήτριας, τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, το ισχύον νομικό πλαίσιο,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

B. ΤΑ ΜΕΡΗ

B.1 Ο όμιλος της εξαγοράζουσας

B.2 Eurobank FPS Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις

B.3 REO Servicer

B.4 Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία

B.5 Κύκλοι Εργασιών

Γ. Η ΣΥΝΑΛΛΑΓΗ

Δ. ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Δ.1 Χαρακτηρισμός της υπό κρίση πράξης

Δ.1.1 Απόκτηση ελέγχου επί επιχείρησης ή τμήματος επιχείρησης

Δ.1.2 Αλληλένδετες και διαδοχικές πράξεις

Δ.2 Έλεγχος επί των FPS και REO Servicer

Δ.3 Αρμοδιότητα Ε.Α

Ε. ΟΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ (ΑΕΔΑΔΠ)

Ε.1 Νομοθετικό Πλαίσιο

Ε.2 Η Διαχείριση Απαιτήσεων

Ε.3 Κατηγοριοποίηση Απαιτήσεων - Μη εξυπηρετούμενες, εξυπηρετούμενες σε καθυστέρηση και εξυπηρετούμενες (χωρίς καθυστέρηση)

Ε.4 Το σχέδιο για μείωση των μη-εξυπηρετούμενων δανείων (σχέδιο Ηρακλής κ.α.)

ΣΤ. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ/ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ – ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

ΣΤ.1 Εισαγωγή

ΣΤ.2 Διαχείριση Απαιτήσεων

ΣΤ.2.1 Η άποψη της Γνωστοποιούσας

ΣΤ.2.2 Η ευρωπαϊκή πρακτική

ΣΤ.2.3 Η άποψη της Ε.Α.

ΣΤ.3 Αγορά διαχείρισης ακίνητης περιουσίας

ΣΤ.4 Αγορά απόκτησης απαιτήσεων

Ζ. ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ - ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

Ζ.1 Επηρεαζόμενες Αγορές

Ζ.2 Μέγεθος και Μεριδία Αγοράς

Ζ.2.1 Διαχείριση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις επιχειρήσεων

Ζ.2.2 Διαχείριση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις ιδιωτών

Ζ.3 Ανταγωνιστικές Συνθήκες στην Αγορά

Ζ.3.1 Εισαγωγικά

Ζ.3.2 Δραστηριοποιούμενες Εταιρείες-Ωριμότητα Αγοράς – Εμπόδια Εισόδου

Η. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Η.1 Εισαγωγή

Η.2 Αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (μη εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες) σε ιδιώτες και επιχειρήσεις με και χωρίς εξασφάλιση

Η.3 Υπο αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (μη εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες) σε επιχειρήσεις με και χωρίς εξασφάλιση

Η.4 Υπο-αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (μη εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες) σε ιδιώτες με και χωρίς εξασφάλιση

Θ. ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

A. Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

1. Η do Value γνωστοποίησε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής και «Ε.Α.») στις 17.1.2020, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 5 έως 10 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, την απόκτηση από την doValue ή από θυγατρική της εταιρεία την οποία θα υποδείξει, του ελέγχου της FPS, δυνάμει της από 19.12.2019 Συμφωνίας Πώλησης Μετοχών με την οποία η doValue αποκτά το [...] των δικαιωμάτων ψήφου της FPS και, εφόσον ασκηθεί από την εξαγοράζουσα το σχετικό δικαίωμα προαίρεσης, της νεοοργανωθείσας ανώνυμης εταιρείας REO Servicer.

2. Επί του αρχικού εντύπου γνωστοποίησης, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού ζήτησε διευκρινίσεις και συμπληρωματικά στοιχεία απαραίτητα για την αξιολόγηση της συγκέντρωσης, τα οποία η γνωστοποιούσα προσκόμισε, και η υπό εξέταση γνωστοποίηση κατέστη προσήκουσα στις 17.03.2020.

B. ΤΑ ΜΕΡΗ

B.1 Ο όμιλος της εξαγοράζουσας

3. Γνωστοποιούν μέρος είναι η εταιρεία «do Value S.p.A.» με διακριτικό τίτλο doValue, εδρεύουσα στη Βερόνα της Ιταλίας, και εισηγμένη στο χρηματιστήριο του Μιλάνο. Ιδρύθηκε το 2015 ως τραπεζικό ίδρυμα με την επωνυμία «doBank S.p.A.» και το 2016 απέκτησε το 100% της εταιρείας με την επωνυμία Italfondario ειδικευμένης στη διαχείριση μη εξυπηρετούμενων και εξυπηρετούμενων δανείων και εκ των μεγαλύτερων παρόχων στην Ιταλία. Το 2019 προχώρησε σε αλλαγή του καταστατικού της σκοπού από τραπεζικό ίδρυμα σε παροχής υπηρεσιών μεταξύ άλλων και διαχείρισης απαιτήσεων (ενήμερων, σε καθυστέρηση και μη εξυπηρετούμενων δανείων)¹.

4. Το ΔΣ της doValue S.p.A αποτελείται από επτά (7) έως έντεκα (11) μέλη, τριετούς θητείας.

5. Το 2018 η doValue εξαγόρασε την εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛ ΠΙ ΕΝ ΚΑΠΙΤΑΛ Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις» με έδρα στην Ελλάδα, αδειοδοτημένη από τη Τράπεζα της Ελλάδος (εφεξής και «ΤτΕ») ως εταιρεία του ν. 4354/2015², η οποία εν συνεχεία μετονομάστηκε σε «doValue Hellas Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις» (εφεξής και «doValue Hellas»).

6. Καταστατικός σκοπός της doValue, σύμφωνα με το προσκομισθέν Καταστατικό της ορίζεται «[η] άμεση ή / και έμμεση (ή μέσω θυγατρικών ή / και των εταιρειών στις οποίες έχουν επενδύσει) διαχείριση και είσπραξη απαιτήσεων, ακόμη και με αναγκαστική εκτέλεση, στην Ιταλία και στο εξωτερικό, καθώς και οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα, η οποία με οποιονδήποτε τρόπο συνδέεται με τη διαχείριση και είσπραξη απαιτήσεων»³.

1 Βλ. σελ 6 Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης 2018 της doBank καθώς και <https://www.dovalue.it/en/about-us/history>.

2 Βλ. απόφαση Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της ΤτΕ(ΕΠΑΘ) 281/3/27.7.2018. Σχετικά με τις εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων του ν. 4354/2015 βλ. ενότητα Ε της παρούσας.

3 Ο σκοπός της εταιρείας εξειδικεύεται ως ακολούθως: «Ειδικότερα, η Εταιρεία δύναται: (α) να δέχεται εντολές σχετικά με την διαχείριση είσπραξης απαιτήσεων και συναλλαγές τιτλοποίησης, (β) να αποκτά απαιτήσεις ή περιουσιακά στοιχεία τρίτων, (γ) να

ν. 4354/2015, όπως εκάστοτε ισχύει, και (β) η διαχείριση των ακινήτων τα οποία αποτελούσαν ασφάλεια για τα υπό διαχείριση δάνεια ή πιστώσεις και έχουν μεταβιβαστεί στον άμεσο ή έμμεσο δικαιούχο των απαιτήσεων (REOs).

15. Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία το ΔΣ της FPS αποτελείται από πέντε (5) έως δεκατρία (13) μέλη και η θητεία τους καθορίζεται από τη Γενική Συνέλευση κατά την εκλογή τους.

16. Σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα, [...] μέλη του ΔΣ [...] σε ομοειδείς αγορές με αυτές της FPS.

B.3 REO Servicer

17. Συμμετέχουσα στην υπό εξέταση συναλλαγή αποτελεί η εξαγοραζόμενη συσταθείσα στις 10.06.2019 ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «REAL ESTATE MANAGEMENT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε» και διακριτικό τίτλο «REAL ESTATE MANAGEMENT», επίσης 100% θυγατρική του Ομίλου Eurobank, εφόσον ασκηθεί από την εξαγοράζουσα το σχετικό δικαίωμα προαίρεσης. Αντικείμενο δραστηριότητας της εταιρείας είναι η διαχείριση ακίνητης περιουσίας.

18. Το ΔΣ της εταιρείας αποτελείται από έξι (6) μέλη εξαιτούς θητείας.

19. Όπως δηλώνει η Γνωστοποιούσα, [...] μέλη του ΔΣ [...] σε ομοειδείς αγορές με αυτές της FPS.

20. Σημειώνεται ότι, κατά το χρόνο της Γνωστοποίησης, η εταιρεία δεν είχε δραστηριοποίηση και πραγματοποίησε μηδενικό κύκλο εργασιών.

B.4 Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία

21. Η Eurobank, μητρική των εξαγοραζόμενων, αποτελεί Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία, με μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, υπόκειται στην εποπτεία

της Τράπεζας της Ελλάδος και προσφέρει στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, μέσω του Ομίλου Eurobank του οποίου είναι μητρική, ευρεία γκάμα τραπεζικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και προϊόντων. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος Eurobank παρέχει υπηρεσίες και προϊόντα λιανικής, επιχειρηματικής και επενδυτικής τραπεζικής, υπηρεσίες χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), υπηρεσίες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring), διαχείρισης χαρτοφυλακίου, χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, υπηρεσίες μισθοδοσίας (payroll services) και, περιορισμένα, υπηρεσίες διαχείρισης και εκμετάλλευσης ακινήτων (real estate).

B.5 Κύκλοι Εργασιών

22. Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία ο υπολογισθείς κατ' άρθρο 10 του ν. 3959/2011 εθνικός κύκλος εργασιών της εξαγοραζόμενης FPS για την τελευταία οικονομική χρήση 2018 ανήλθε στα €[...], ενώ [...] ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών [...]. Όσον αφορά στη REO Servicer, όπως προαναφέρθηκε, ως νεοσυσταθείσα τον Δεκέμβριο του 2019 δεν έχει πραγματοποιήσει ακόμα κύκλο εργασιών. Τέλος όσον αφορά στον όμιλο που ανήκει η εξαγοράζουσα doValue, ήτοι τη SoftBank Group, σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία πραγματοποίησε κατά τη χρήση 2018 παγκόσμιο κύκλο εργασιών υπολογισθέντα κατ' άρθρο 10 του ν. 3959/2011 ύψους €[...] δις. Εκ του ανωτέρω κύκλου εργασιών της Soft Bank Group σημειώνεται ότι μέσω ελεγχουσών συμμετοχών της σε εταιρείες δραστηριοποιούμενες και στην ελληνική αγορά, οι οποίες παρατίθενται στον πίνακα που ακολουθεί, εμφανίζει κύκλο εργασιών και στην ελληνική επικράτεια.

	Επωνυμία	Αντικείμενο	Έδρα	Κύκλος εργασιών (Ελλάδα)
	[...]	[...]	[...]	[...]
			ΣΥΝΟΛΟ	€[...]

23. Πέρα των ανωτέρω θυγατρικών του Ομίλου SoftBank, δραστηριοποίηση, όπως προαναφέρθηκε, στην ελληνική αγορά έχει η doValue Hellas η οποία για τη χρήση του 2018 πραγματοποίησε κύκλο εργασιών στην ελληνική επικράτεια ύψους €[...]. Συνεπώς ο κύκλος εργασιών που πραγματοποίησε ο όμιλος της SoftBank στην ελληνική αγορά για τη χρήση του 2018 ανέρχεται σε €[...].

Γ. Η ΣΥΝΑΛΛΑΓΗ

24. Ως ήδη αναφέρθηκε, η συναλλαγή αφορά την απόκτηση από την doValue ή από θυγατρική της εταιρεία την οποία η ίδια θα υποδείξει, του ελέγχου της FPS, δυνάμει της από 19.12.2019 Συμφωνίας Πώλησης Μετοχών με την οποία η doValue αποκτά το [...] των δικαιωμάτων ψήφου της FPS και, εφόσον ασκηθεί από την εξαγοράζουσα το σχετικό δικαίωμα προαίρεσης, της νεοσυσταθείσας ανώνυμης εταιρείας REO Servicer.

25. Ως προς την απόκτηση της REO Servicer σημειώνεται ότι [...].

26. Μετά την ολοκλήρωση της πώλησης των μετοχών, η Eurobank και η doValue έχουν [...].

27. Περαιτέρω, ως μέρος της εξεταζόμενης συναλλαγής αφενός η Eurobank και [...] και αφετέρου η FPS, θα υπογράψουν Σύμβαση Παροχής Υπηρεσιών Διαχείρισης (καλούμενο «Service Level Agreement», στο εξής η «Σύμβαση Παροχής Υπηρεσιών Διαχείρισης» ή SLA) διάρκειας δέκα ετών με αντικείμενο την ανάθεση στην FPS: (α) της διαχείρισης των υφισταμένων ή μελλοντικών μη εξυπηρετούμενων δανείων και πιστώσεων και των υφισταμένων ή μελλοντικών ανοιγμάτων σε καθυστέρηση της Eurobank και, (β) [...].

28. Η εν λόγω σύμβαση (SLA) ρυθμίζει αναλυτικά τις υπηρεσίες που θα παρέχει η FPS στη Eurobank [...] σχετικά με τη διαχείριση των συγκεκριμένων χαρτοφυλακίων και το εύρος των εξουσιών όλων των συμβαλλομένων ως προς τη διαχείριση των χαρτοφυλακίων αυτών⁸. Πιο συγκεκριμένα στην εν λόγω Σύμβαση προβλέπεται ότι [...].

29. Η Σύμβαση Μετόχων της FPS καθώς και η Σύμβαση Διαχείρισης μεταξύ της Eurobank, [...] και της FPS [...].

30. Ως μέρος της εξεταζόμενης Συναλλαγής, τα μέρη έχουν επίσης συμφωνήσει [...].

31. Τέλος, σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα, μέρος της υπό εξέταση συναλλαγής αποτελεί η πώληση από τη Eurobank στη doValue μέρους των ομολογιών ενδιάμεσης (mezzanine notes) και χαμηλής (junior notes) διαβάθμισης της τιτλοποίησης απαιτήσεων ύψους €7,5 δις (Project Cairo)⁹, [...].

32. Το καταβλητέο τίμημα για την αγορά των μετοχών της FPS ανέρχεται σε €[...], [...].

33. Παράλληλα τα μέρη έχουν συμφωνήσει [...].

34. Ως προς την συμβατική πρόβλεψη αναβλητικών αιρέσεων, [...].

Δ. ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Δ.1 Χαρακτηρισμός της υπό κρίση πράξης

Δ.1.1 Απόκτηση ελέγχου επί επιχείρησης ή τμήματος επιχείρησης

35. Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3959/2011, συγκέντρωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση κατά την οποία, ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μια επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο. Η γενική ρήτρα του προαναφερόμενου άρθρου συγκεκριμενοποιείται περαιτέρω με τις παραγράφους 3 και 4 αυτού, που ορίζουν την έννοια του ελέγχου κατά τις ανωτέρω διατάξεις.

36. Στην προκείμενη περίπτωση, δυνάμει της από 19.12.2019 Συμφωνίας Πώλησης Μετοχών, μεταβιβά-

8 Βλ. ιδίως Παράρτημα 3 της Σύμβασης Παροχής Υπηρεσιών Διαχείρισης, Πλαίσιο Διακυβέρνησης (SLA, Σχετικό 3 Γνωστοποίησης).

9 Βλ. [...] καθώς και την από 19.12.2019 εταιρική ανακοίνωση της Eurobank (<https://www.eurobank.gr/el/omilos/grafeio-tupou/etairiki-anakoinosi-19-12-19>).

ζεται στη γνωστοποιούσα το [...] των δικαιωμάτων ψήφου της FPS και εφόσον ασκηθεί από την εξαγοράζουσα το σχετικό δικαίωμα προαίρεσης και το [...] των δικαιωμάτων ψήφου της REO Servicer. Συνεπώς, η γνωστοποιηθείσα πράξη συνεπάγεται απόκτηση ελέγχου που χρήζει γνωστοποίησης και συνιστά συγκέντρωση επιχειρήσεων, κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3959/2011.

Δ.1.2 Αλληλένδετες και διαδοχικές πράξεις

37. Σύμφωνα με τον Κανονισμό Συγκεντρώσεων, «... αντιμετωπίζονται ως ενιαία συγκέντρωση οι πράξεις οι οποίες είναι στενά συναφείς υπό την έννοια ότι συνδέονται υπό όρους ή λαμβάνουν τη μορφή μιας σειράς πράξεων σε τίτλους, που πραγματοποιούνται εντός ευλόγως βραχείας προθεσμίας»¹⁰.

38. Για να διαπιστωθεί ο ενιαίος χαρακτήρας των πράξεων θα πρέπει να εξετάζεται, σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση, αν είναι αλληλένδετες, κατά τρόπο ώστε η μία δεν θα είχε πραγματοποιηθεί χωρίς την άλλη¹¹. Ουσιώδες εννοιολογικό στοιχείο των πράξεων αυτών επομένως είναι οι πράξεις αυτές να συνδέονται μεταξύ τους υπό όρους, ήτοι να υφίσταται μεταξύ τους αλληλεξάρτηση, έτσι ώστε καμία από τις πράξεις δεν θα λάμβανε χώρα χωρίς τις άλλες¹². Περαιτέρω και προκειμένου να αντιμετωπισθούν ως ενιαία συγκέντρωση θα πρέπει ο έλεγχος να αποκτάται εντέλει από την ίδια επιχείρηση ή επιχειρήσεις¹³.

39. Σε απάντηση σε σχετική ερώτηση, η Γνωστοποιούσα υποστήριξε ότι [...]¹⁴ [...].

40. Εντούτοις, οι δύο συναλλαγές θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως μία ενιαία συγκέντρωση, και επί της βάσης αυτής να εξεταστούν από κοινού, εφόσον συνιστούν «διαδοχικές πράξεις». Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 10 ν. 3959/2011¹⁵: «[...] Ωστόσο, δύο ή περισσότερες πράξεις κατά το προηγούμενο εδάφιο, οι οποίες πραγματοποιούνται σε χρονική περίοδο δύο ετών μεταξύ των ίδιων προσώπων ή επιχειρήσεων, θεωρούνται ως μια μόνο συγκέντρωση, που προκύπτει κατά την ημερομηνία της τελευταίας πράξης».

41. Η ως άνω διάταξη επιτρέπει στην Ε.Α. να θεωρεί τις πράξεις που λαμβάνουν χώρα μέσα σε ορισμένο χρονικό διάστημα (διαδοχικές πράξεις), ως ενιαία συγκέντρωση για τους σκοπούς του υπολογισμού του κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων. Σκοπός της διάταξης αυτής είναι να αποφευχθεί η κατάτμηση μιας πράξης μεταξύ των ίδιων προσώπων σε μια σειρά πωλήσεων στοιχείων ενεργητικού στη διάρκεια μιας χρονικής περιόδου, με σκοπό την αποφυγή της υπαγωγής στις αρμοδιότητες που παρέχουν στην Ε.Α. οι διατάξεις του ν. 3959/2011 περί συγκεντρώσεων.

10 Προοίμιο σημ. 20 Κανονισμού Συγκεντρώσεων 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων («Κανονισμός Συγκεντρώσεων») (ΕΕ 29.01.2004 L 024/1), βλ. και Κωδικοποιημένη ανακοίνωση παρ. 36.

11 Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, παρ. 38.

12 Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, παρ. 39 και 43.

13 Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, παρ. 42 και 44.

14 Βλ. υπ' αρ. πρωτ. 1802/3.3.2020 επιστολή της Γνωστοποιούσας, ερώτηση 8, όπου αναφέρεται ότι: «... η απόκτηση της REO Servicer αποτελεί απλώς επιλογή για τη doValue και όχι συμβατική δέσμευση, σε αντίθεση με την απόκτηση της FPS».

15 Αντίστοιχα βλ. και αρ. 5 παρ. 2 του Κανονισμού Συγκεντρώσεων.

42. Εφόσον δύο ή περισσότερες πράξεις (καθεμία από τις οποίες οδηγεί σε απόκτηση ελέγχου) λαμβάνουν χώρα εντός περιόδου δύο ετών μεταξύ των ίδιων προσώπων ή επιχειρήσεων, χαρακτηρίζονται ως ενιαία συγκέντρωση, ανεξάρτητα αν οι πράξεις αυτές αφορούν ή μη τμήματα της ίδιας επιχείρησης ή τον ίδιο κλάδο¹⁶. Η διάταξη αυτή δεν ισχύει στις περιπτώσεις που, εκτός από τα εν λόγω πρόσωπα ή επιχειρήσεις, συμμετέχουν και άλλα σε ορισμένες μόνο από τις πράξεις¹⁷. Διευκρινίζεται εντούτοις ότι δεν απαιτείται απόλυτη ταυτότητα των επιχειρήσεων των πωλητών και αγοραστών, αλλά αρκεί απλώς και μόνον οι συναλλαγές να λαμβάνουν χώρα μεταξύ επιχειρήσεων που ανήκουν στους ίδιους αντίστοιχους ομίλους¹⁸.

43. Στις περιπτώσεις που καταλήγουν σε απόκτηση ελέγχου από την ίδια επιχείρηση, οι εν λόγω ταυτόχρονες πράξεις μεταξύ των ίδιων μερών αποτελούν μία και μόνη συγκέντρωση, ακόμη και εάν δεν εξαρτώνται η μία από την άλλη¹⁹. Επισημαίνεται ότι η εφαρμογή της διάταξης αυτής εξαρτάται από τις αντικειμενικές περιστάσεις της κάθε υπόθεσης και όχι από την πρόθεση των μερών²⁰.

44. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει κάνει χρήση της αντίστοιχης διατάξεως²¹ στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) όταν η πρώτη συναλλαγή δεν είναι γνωστοποιήσιμη, αλλά η δεύτερη συναλλαγή πληροί τα κατώφλια του Κανονισμού Συγκεντρώσεων είτε μόνη της είτε μαζί με την πρώτη συναλλαγή, οπότε στην περίπτωση αυτή και οι δύο συναλλαγές καθίστανται γνωστοποιήσιμες επ' ευκαιρία της δεύτερης συναλλαγής, β) όταν η πρώτη συναλλαγή είναι γνωστοποιήσιμη, αλλά δεν είναι η δεύτερη, οπότε στην περίπτωση αυτή η δεύτερη συναλλαγή καθίσταται επίσης γνωστοποιήσιμη, ακόμη και εάν υπολείπεται σημαντικά των ποσοτικών ορίων του Κανονισμού Συγκεντρώσεων και γ) όταν διαφορετικές επιχειρήσεις αποκτώνται ταυτόχρονα από τον ίδιο πωλητή.

45. Εν προκειμένω, πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της ανωτέρω διάταξης προκειμένου και οι δύο συναλλαγές που προκύπτουν από Συμφωνία Πώλησης Μετοχών να θεωρηθούν ενιαία συγκέντρωση και να αξιολογηθούν από κοινού. Πράγματι, αφενός μεν, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, υφίσταται ταυτότητα πωλητών και αγοραστών, εφόσον συμβάλλονται αφενός μεν η Eurobank και η doValue και αφετέρου, FPS και REO Servicer (οι οποίες έχουν ίδια μετοχική σύνθεση). Περαιτέρω, οι συναλλαγές έχουν συναφθεί στο ίδιο έγγραφο συνεπώς προφανώς πληροίται και η χρονική προϋπόθεση της διενέργειας των συναλλαγών εντός διετίας. Η ποιότητα της μεταβολής του ελέγχου είναι όμοια, δεδομένου ότι καθορίζεται από τη Συμφωνία Πώλησης Μετοχών. Επιπροσθέτως η διαδοχικό-

τητα μπορεί να βασιστεί στο γεγονός ότι η δεύτερη συναλλαγή εκτιμάται ότι δεν είναι γνωστοποιήσιμη δεδομένου του μηδενικού κύκλου εργασιών της REO Servicer.

Δ.2 Έλεγχος επί των FPS και REO Servicer

46. Εν προκειμένω, τα ζητήματα ελέγχου αφορούν στην άσκηση ελέγχου επί των FPS και REO Servicer. Ο έλεγχος ρυθμίζεται κατεξοχήν στη Σύμβαση Μετόχων. Καταρχήν είναι σαφές ότι η DoValue αποκτά το [...] % του μετοχικού κεφαλαίου, ήτοι την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου, των FPS και REO Servicer.

47. Το ΔΣ των εταιριών αυτών αποτελείται από 7-9 μέλη ως εξής: (α) [...] (β) [...] (γ) [...] και (δ) [...]

48. [...] ²², [...]

49. Πέραν τούτου, ως αναφέρθηκε στην παρ. 27 επ, ως μέρος της εξεταζόμενης συναλλαγής αφενός η Eurobank και η [...] και αφετέρου η FPS, θα υπογράψουν Σύμβασης Παροχής Υπηρεσιών Διαχείρισης διάρκειας δέκα ετών.

50. Περαιτέρω, αντικείμενο εξέτασης της παρούσας αποτέλεσε το κατά πόσον η ανάθεση των ως άνω υπηρεσιών στην FPS [...] μπορεί ως εκ των δικαιωμάτων που απονέμονται στη Eurobank να οδηγήσει σε έλεγχο επί της FPS ή να δημιουργήσει μια κατάσταση οικονομικής εξάρτησης η οποία να οδηγήσει σε έλεγχο de facto της Eurobank επί της FPS.

51. Καταρχήν [...] [...]

52. Περαιτέρω η Σύμβαση αυτή δε δημιουργεί κατάσταση οικονομικής εξάρτησης διότι η αγορά της παροχής υπηρεσιών διαχείρισης απαιτήσεων στην οποία η FPS δραστηριοποιείται είναι μια αγορά δυναμική και αναπτυσσόμενη, συνεπώς υφίστανται και αναμένεται να υφίστανται περαιτέρω ευκαιρίες παροχής υπηρεσιών από την FPS σε τρίτα μέρη.

53. Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι κατόπιν ολοκλήρωσης της εξεταζόμενης συναλλαγής, η FPS θα ελέγχεται αποκλειστικά από τη γνωστοποιούσα.

Δ.3 Αρμοδιότητα Ε.Α.

54. Η εθνική διάσταση της εξεταζόμενης συγκέντρωσης προκύπτει σύμφωνα με το νόμο από τον προσδιορισμό του κύκλου εργασιών²³ όλων των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων²⁴, κατά το τελευταίο οικονομικό έτος (2018), ήτοι το προηγούμενο της γνωστοποιηθείσας πράξης οικονομικό έτος, που έχει ως εξής:

22 ν. 4548/2018 Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών (Α' 104), παρ. 3 αρ. 130 και παρ. 2 αρ. 132.

23 Ο κύκλος εργασιών του εξαγοράζοντος ή των μερών που συμμετέχουν στη συγκέντρωση προκύπτει από το άθροισμα των κύκλων εργασιών των επιχειρήσεων που ορίζει η παρ. 4 του άρθρου 10 ν. 3959/2011, όπως ισχύει, κατά τα οριζόμενα και στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού. Όταν η συγκέντρωση πραγματοποιείται με την απόκτηση τμημάτων μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, ασχέτως αν τα τμήματα αυτά έχουν ή όχι νομική προσωπικότητα, λαμβάνονται υπόψη, όσον αφορά το μεταβιβαζόμενο μέρος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του ανωτέρω άρθρου. Ειδικές διατάξεις σχετικά με τα πιστωτικά ιδρύματα, τις ασφαλιστικές εταιρίες, τους λοιπούς χρηματοοικονομικούς οργανισμούς και τις κοινές επιχειρήσεις περιέχονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 3, 4 και 5.

24 Για τον ορισμό της συμμετέχουσας επιχείρησης βλέπε άρθρα 5, 6 και 10 ν. 3959/2011, όπως ισχύει, καθώς και σχετική νομολογία της Επιτροπής Ανταγωνισμού και επικουρικά τη σχετική Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

16 Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, παρ. 50 και υπόθεση COMP/M.3173-E.ON/Fortum Burghausen/ Smaland/Endenderry.

17 Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, παρ. 50.

18 Βλ. Κωδικοποιημένης Ανακοίνωσης παρ. 50 και EU Competition Law, ό.π., σελ. 83, παρ. 2110.

19 Βλ. και υπόθεση IV/M.1283-Volkswagen/RollsRoyce/Cosworth.

20 Βλ. G. Drauz & C. Jones (Eds.), EU Competition Law, Volume II, Mergers and Acquisitions, Book One, Second Edition, Claeys & Casteels, 2012, παρ. 2109, σελ. 82.

21 Ήτοι το άρθρο 5 παρ. 2 του Κανονισμού Συγκεντρώσεων, βλ. επ' αυτού και G. Drauz & C. Jones Eds, EU Competition Law, Volume II, Mergers and Acquisitions, Book One, ό.π. σελ. 82.

ΣΥΜΜΕΤΟΥΣΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ σε €	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ σε €
SoftBank	[...]	[...]
εκ του οποίου Do Value Hellas		[...]
FPS	33.455.736,00	[...]
REO Servicer	0	0

55. Ως εκ τούτου, η υπό εξέταση συγκέντρωση υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τα προσκομισθέντα από τη γνωστοποιούσα στοιχεία, πληρούνται τα κριτήρια της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει. Αναλυτικότερα, όπως προκύπτει από τον ανωτέρω πίνακα, ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του ομίλου της γνωστοποιούσας για το οικονομικό έτος 2018 υπερβαίνει κατά πολύ το όριο των €150.000.000 ανερχόμενος σε €[...] ενώ και ο κύκλος εργασιών της DoValue και της FPS υπερβαίνει το όριο των €15.000.000.

56. Σημειωτέον, η υπό έρευνα συγκέντρωση δεν έχει κοινοτική διάσταση δεδομένου ότι, παρότι ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων υπερβαίνει τα €5 δις η FPS πραγματοποιεί συνολικό κύκλο εργασιών χαμηλότερο των €250εκ²⁵.

57. Κατά συνέπεια, η παρούσα γνωστοποίηση υποβάλλεται αρμοδίως ενώπιον της Ε.Α.

Ε. ΟΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ (ΑΕΔΑΔΠ)

Ε.1 Νομοθετικό Πλαίσιο

58. Το πλαίσιο λειτουργίας των Εταιριών Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις ορίζεται από τον ν. 4354/2015. Σύμφωνα με τον εν λόγω νόμο οι ΑΕΔΑΔΠ είναι εταιρείες- χρηματοδοτικά ιδρύματα²⁶ «ειδικού και αποκλειστικού σκοπού» που εδρεύουν στην Ελλάδα²⁷, στις οποίες ανατίθενται η διαχείριση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις που «[...] χορηγούνται ή έχουν χορηγηθεί από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα [...]»²⁸.

59. Οι ΑΕΔΑΔΠ λαμβάνουν ειδική άδεια από την Τράπεζα της Ελλάδος, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται

στον ν. 4354/2015²⁹ και εποπτεύονται από αυτή, ενώ μετά τη λήψη της άδειας λειτουργίας, καταχωρούνται σε ειδικό Μητρώο του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (ΓΕΜΗ)³⁰.

60. Συμπληρωματικά των οριζόμενων εκ του νόμου προϋποθέσεων άδειας λειτουργίας, η ΤτΕ έχει εκδώσει σειρά σχετικών Πράξεων με τις οποίες θεσμοθετείται το ειδικότερο πλαίσιο για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας³¹, των εποπτικών υποχρεώσεων των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων αναφορικά με «τη διαχείριση των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων»³² καθώς και των υποβαλλόμενων προς αυτή περιοδικών λογιστικών καταστάσεων από τις ΑΕΔΑΔΠ³³.

61. Βάσει του ν. 4354/2015 αντίστοιχη δραστηριότητα με τις ΑΕΔΑΔΠ δύνανται να αναπτύξουν και εταιρείες που εδρεύουν σε κράτος - μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) με την προϋπόθεση ότι έχουν εγκατασταθεί νόμιμα στην Ελλάδα μέσω υποκαταστήματος με σκοπό τη διαχείριση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις³⁴.

62. Στις ανωτέρω εταιρείες επιτρέπεται και η διαχείριση των ακινήτων που αποτελούσαν ασφάλεια για τα δάνεια ή τις πιστώσεις που αυτές διαχειρίζονταν και έχουν μεταβιβαστεί στον δικαιούχο της απαίτησης. Ωστόσο στις εταιρείες αυτές δεν επιτρέπεται η απόκτηση ακινήτων που συνδέονται με απαιτήσεις που διαχειρίζονται οι ίδιες³⁵.

63. Σημειώνεται περαιτέρω ότι, όπως διευκρινίζει σχετικά και η Γνωστοποιούσα, «αν και ο ν. 4354/2015 δεν το ρυθμίζει ούτε το αποκλείει ρητά, βάσει της γενικής ισχύουσας αρχής του Ευρωπαϊκού δικαίου, πρέπει να θεωρηθεί ότι η εκτός Ελλάδος δραστηριοποίηση των ΕΔΑΔΠ, [...], μπορεί να γίνει μόνο μετά την ολοκλήρωση διαδικασιών

25 Βλ. άρθρο 1 παρ. 2 και 3 του Κανονισμού Συγκεντρώσεων 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων («Κανονισμός Συγκεντρώσεων») (ΕΕ 29.01.2004 L 024/1).

26 Βλ. περ. α του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 όπως ισχύει.

27 Βλ. περ. α παρ.αα) του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 όπως ισχύει.

28 Με την παρ. 1 του άρθρου 69 του ν. 4549/2018 τροποποιήθηκε το άρθρο 1 του ν. 4354/2015 και η δραστηριότητα των ΑΕΔΑΔΠ δύνανται να περιλαμβάνει και διαχείριση απαιτήσεων εταιρειών ηλεκτρικής ενέργειας και συγκεκριμένα ορίζεται ότι η διαχείριση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις ανατίθεται «ως προς μεν τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα αποκλειστικά, ως προς δε τις εταιρείες προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας δυναμικά». Ωστόσο από την έρευνα της Επιτροπής οι επί του παρόντος δραστηριοποιούμενες ΑΕΔΑΔΠ δεν δραστηριοποιούνται στη διαχείριση απαιτήσεων εταιρειών ηλεκτρικής ενέργειας. Όπως διευκρινίζει άλλωστε σχετικά και η Γνωστοποιούσα, «σε αντίθεση με άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, οι αδειοδοτημένες στην Ελλάδα ΕΔΑΔΠ παρέχουν κυρίως υπηρεσίες διαχείρισης τραπεζικών απαιτήσεων» (Βλ την υπ' αρ. πρωτ. 1403/18.2.2020 απαντητική επιστολή της Γνωστοποιούσας, απάντηση 10α σελ 12-13).

29 Αρ. 1 περ. 2 επ. του ν. 4354/2015.

30 Και διέπονται από τις διατάξεις του ν. 4354/2015 και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 (Α' 37) για τις ανώνυμες εταιρείες. Βλ. άρθρο 1 του 4354/2015.

31 Βλ. ενδεικτικά τις Πράξεις Εκτελεστικής Επιτροπής (ΠΕΕ) της ΤτΕ υπ' αρ. 82/8.3.2016, 95/27.5.2016, 118/19.5.2017 και 153/8.1.2019.

32 Βλ. ενδεικτικά ΠΕΕ 42/30.5.2014, 102/30.8.2016, 136/02.04.2018.

33 Βλ. Πράξη Διοικητή (ΠΔΤΕ) 2680/20.6.2017.

34 Οι εν λόγω εταιρείες δύνανται να δραστηριοποιούνται με οποιονδήποτε νομικό τύπο αποδεκτό για ιδρύματα που διέπονται από τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/36 (ΕΕL 176/338/27.6.2013) και με την επιφύλαξη των διατάξεων της ανωτέρω Οδηγίας, καθώς και της Οδηγίας 2004/39 (ΕΕL 145/2004) (Βλ. περ.α. παρ. ββ) του άρθρου 1 του ν. 4354/2015).

35 Είτε μέσω μεταβίβασης, είτε εκχώρησης, είτε εθελοντικής εκποίησης είτε κατόπιν πλειστηριασμού (βλ. περ. ε του άρθρου) του ν. 4354/2015.

απόκτησης ευρωπαϊκού διαβατηρίου (*passporting*) από τις αρχές των σχετικών Κρατών-Μελών και σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία του Κράτους-Μέλους, εφόσον έχει θεσπιστεί τέτοια νομοθεσία. Ο ν. 4354/2015 ρυθμίζει τη δραστηριότητα των εταιρειών διαχείρισης στην Ελλάδα, δηλαδή σχετίζεται με τη διαχείριση χαρτοφυλακίων δανείων και ανοιγμάτων ελληνικών τραπεζών ή τραπεζών που έχουν ευρωπαϊκό διαβατήριο να παρέχουν υπηρεσίες στην Ελλάδα και για τα σχετικά δάνεια και ανοίγματα».

64. Σημειώνεται επιπροσθέτως ότι με τον ν. 4354/2015 ρυθμίζεται και η λειτουργία εταιρειών «απόκτησης απαιτήσεων»³⁶.

65. Ιδιαίτερης σημασίας ωστόσο είναι ο περιορισμός που θέτει ο ν. 4354/2015 ως προς τη διαχείριση των απαιτήσεων που έχουν πωληθεί και ειδικότερα η πρόβλεψη ότι η πώληση «[...]είναι ισχυρή μόνο εφόσον έχει υπογραφεί συμφωνία ανάθεσης διαχείρισης μεταξύ εταιρείας απόκτησης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις και εταιρείας διαχείρισης απαιτήσεων που αδειοδοτείται και εποπτεύεται κατά τον παρόντα νόμο από την Τράπεζα της Ελλάδος. Η προϋπόθεση αυτή οφείλει να πληρούται και σε κάθε περαιτέρω μεταβίβαση. Τα δικαιώματα που απορρέουν από τις μεταβιβαζόμενες λόγω πώλησης απαιτήσεις δύνανται να ασκούνται μόνο μέσω των εταιριών διαχείρισης της παρούσας παραγράφου»³⁷.

66. Σημειώνεται ότι από τη διατύπωση διατάξεων του ν. 4354/2015³⁸ αλλά και ιδίως από την έρευνα της Υπηρεσίας και ειδικότερα από την παροχή στοιχείων των μερών και των ανταγωνιστών τους³⁹, η δραστηριότητα των ΑΕΔΑΔΠ δεν περιορίζεται στη διαχείριση μη εξυπηρετούμενων απαιτήσεων αλλά επεκτείνεται και στις απαιτήσεις σε καθυστέρηση καθώς και στις απαιτήσεις χωρίς καθυστέρηση.

67. Περαιτέρω από την έρευνα της Επιτροπής προέκυψε ότι ΑΕΔΑΔΠ δραστηριοποιούνται στην αγορά διαχείρισης είτε ως διαχειριστές (*servicers / master servicers*) όταν αναλαμβάνουν τη διαχείριση με απευθείας ανάθεση/εντολή από τον εκάστοτε κύριο/δικαιούχο της απαίτησης, είτε ως υπεργολάβοι (*sub-servicers*) που αναλαμβάνουν τη διαχείριση μέσω του κύριου διαχειριστή/εντολοδόχου του δικαιούχου της απαίτησης (με σχέση *sub-servicer* και *master servicer*), είτε ως συντονιστές (*coordinators*)⁴⁰.

68. Τέλος διευκρινίζεται ότι βάσει του νομοθετικού πλαισίου που ισχύει στην Ελλάδα οι ΑΕΔΑΔΠ έχουν δυνατότητα είσπραξης οφειλών⁴¹, εν αντιθέσει με τις ευρέως γνωστές ως «εισπρακτικές εταιρείες», οι οποίες είναι στην πράξη εταιρείες ενημέρωσης και η λειτουργία τους

διέπεται από τον ν. 3758/2009 «Εταιρείες Ενημέρωσης Οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις και άλλες διατάξεις». Οι εν λόγω εταιρείες ενημέρωσης απαγορεύεται εκ του νομού⁴² να προβαίνουν σε εισπράξεις. Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 4354/2015 οι εταιρείες διαχείρισης δύνανται να προσλαμβάνουν Εταιρείες Ενημέρωσης Οφειλετών⁴³.

Ε.2 Η Διαχείριση Απαιτήσεων

69. Σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα, η διαχείριση δανείων, εν γένει, συνίσταται στη συλλογή, από τους δανειολήπτες, των τόκων και του κεφαλαίου των δανείων. Το επίπεδο διαχείρισης ποικίλλει ανάλογα με το είδος του δανείου και τους όρους που διαπραγματεύεται ο πάροχος των υπηρεσιών διαχείρισης και ο κύριος των απαιτήσεων, ο οποίος, όπως αναφέρει η Γνωστοποιούσα, συνήθως είναι ο δανειστής των εν λόγω δανείων.

70. Όπως επεξηγεί σχετικά η Γνωστοποιούσα, η διαχείριση δανείων περιλαμβάνει κυρίως:

(α) τη διοικητική διαχείριση, η οποία συνίσταται στην είσπραξη και μεταφορά του κεφαλαίου του δανείου και των τόκων προς τον πελάτη, σχέσεις με τον πελάτη, παρακολούθηση δανείων και φύλαξη εγγράφων, και

(β) την ενεργό διαχείριση, η οποία συνίσταται στην επαφή με τους δανειολήπτες, παρακολούθηση διαδικασιών παραβατικότητας, διαχείριση διαδικασίας αναχρηματοδότησης, διαδικασία εφαρμογής / αποκλεισμού, επιθεωρήσεις ή επαναδιαπραγμάτευση με διαχειριστές ακινήτων.

71. Ειδικότερα, οι υπηρεσίες που παρέχονται από τις εταιρείες διαχείρισης συνίστανται σε υπηρεσίες είσπραξης οφειλών (*debt collection*), αναδιάρθρωσης δανείων (*loan restructuring*), διαχείρισης εξασφαλίσεων (*collateral workout*), διαχείρισης δανείων (*loan administration*), λογιστικής διαχείρισης και διαχείρισης μετρητών (*accounting and cash management*), εκθέσεων χαρτοφυλακίων και επενδυτών (*portfolio and investors reporting*), διαχείρισης εξωτερικών δικτύων (*external channels management*) και νομικές υπηρεσίες (*legal back office*).

Ε.3 Κατηγοριοποίηση Απαιτήσεων - Μη εξυπηρετούμενες, εξυπηρετούμενες σε καθυστέρηση και εξυπηρετούμενες (χωρίς καθυστέρηση)

72. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας⁴⁴ (εφεξής και «ΕΚΤ») και το σχετικό ορισμό που δίνει η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EBA), ο όρος «μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ)» ή «Non-performing Loans (NPLs)» δεν περιορίζεται σε «δάνεια» αλλά αντιθέτως χρησιμοποιείται υπό μία γενικότερη έννοια στην οποία συμπεριλαμβάνονται το σύνολο των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (*non-performing exposures – NPEs*), κατασχεμένα στοιχεία (*foreclosed assets*), εξυπηρετούμενα ανοίγματα με υψηλό κίνδυνο να καταστούν μη εξυπηρετούμενα καθώς και εξυπηρετούμενα υπό ρύθμιση ανοίγματα.

73. Σύμφωνα με τον Εκτελεστικό Κανονισμό 680/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη θέσπιση εκτελεστικών

36 Βλ. περ. β. του άρθρου 1 του ν. 4354/2015.

37 Βλ. περ. γ. του άρθρου 1 του ν. 4354/2015.

38 Βλ. ενδεικτικά αρ. 2 «Συμβάσεις ανάθεσης διαχείρισης» του ν. 4354/2015 παρ. 2.

39 Όπως παρατίθεται στη συνέχεια της παρούσας 12 εκ των 14 δραστηριοποιούμενων ΑΕΔΑΔΠ διαχειρίζονται μη εξυπηρετούμενες απαιτήσεις, απαιτήσεις σε καθυστέρηση καθώς και απαιτήσεις χωρίς καθυστέρηση (ενήμερες).

40 Βλ. ενδεικτικά απαντητικές επιστολές ανταγωνιστών υπ' αρ. πρωτ. [...] και [...].

41 Βλ. παρ. 2β) του άρθρου 2 του ν. 4354/2015 καθώς και παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 4354/2015.

42 Βλ. παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3758/2009.

43 Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 4354/2015.

44 Guidance to banks on non-performing loans, ECB, March 2017 (Κεφάλαιο 1.3 και 5.1).

τεχνικών προτύπων όσον αφορά την υποβολή εποπτικών αναφορών από τα ιδρύματα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ως «Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα»⁴⁵ ορίζονται τα δάνεια, χρεώγραφα (Χρεωστικοί τίτλοι) και εκτός ισολογισμού στοιχεία (εκτός αυτών που παρακρατούνται για επενδυτικούς σκοπούς) εφόσον πληρούνται (όχι σωρευτικά) τα ακόλουθα κριτήρια:

α) σημαντικά ανοίγματα που έχουν άνω των 90 ημερών καθυστέρηση·

β) θεωρείται ότι ο οφειλέτης δεν είναι πιθανό να εκπληρώσει πλήρως τις πιστωτικές του υποχρεώσεις χωρίς τη ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων, ανεξάρτητα από την ύπαρξη οποιουδήποτε καθυστερούμενου ποσού ή από τον αριθμό των ημερών καθυστέρησης.

74. Συνεπώς το συνολικό ύψος των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων περιλαμβάνει το άθροισμα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, μη εξυπηρετούμενων χρεωγράφων, και μη εξυπηρετούμενων στοιχείων εκτός ισολογισμού και βασίζεται στο κριτήριο της καθυστέρησης (past-due criterion) και της πιθανότητας μη πληρωμής.

75. Συναφώς, όπως άλλωστε προκύπτει από τις εποπτικές αναφορές που υποβάλλονται στην ΤτΕ, αλλά και τα στοιχεία που παρείχε η Γνωστοποιούσα, ως μη εξυπηρετούμενες απαιτήσεις (ανοίγματα) ταξινομούνται οι ενήμερες απαιτήσεις αβέβαιης είσπραξης, από μηδέν έως 90 ημέρες καθυστέρησης, καθώς και οι απαιτήσεις με άνω των 90 ημερών καθυστέρησης. Αντιστοίχως ως εξυπηρετούμενες απαιτήσεις σε καθυστέρηση ταξινομούνται οι απαιτήσεις έως 89 ημέρες καθυστέρησης⁴⁶. Σαφές καθίσταται ότι ως εξυπηρετούμενες (ενήμερες) απαιτήσεις ταξινομούνται αυτές με μηδέν ημέρες καθυστέρησης.

E.4 Το σχέδιο για μείωση των μη-εξυπηρετούμενων δανείων (σχέδιο Ηρακλής κ.α.)

76. Η οικονομική ύφεση στην Ελλάδα κατά την τελευταία δεκαετία επηρέασε σημαντικά την ικανότητα ιδιωτών και επιχειρήσεων να εξυπηρετήσουν τα χρέη τους με αποτέλεσμα μία απότομη αύξηση των μη εξυπηρετούμενων απαιτήσεων από €15δισ το 2008 σε περί τα €106δισ τον Σεπτέμβριο του 2016⁴⁷. Αν και εν συνεχεία μειώθηκε στα €80δισ τον Μάρτιο του 2019, γεγονός παραμένει ότι ο λόγος των μη-εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) προς το σύνολο των δανείων («εφεξής NPL Ratio») αυξήθηκε κατά το διάστημα 2008-2019 πάνω από 8 φορές και στα τέλη του α' τριμήνου του 2019 ανερχόταν στο 45,1%⁴⁸.

45 Βλ. Guidance to banks on non-performing loans, ECB, March 2017 και ιδίως Κεφάλαιο 5.2 και Παράρτημα 1 καθώς και Εκτελεστικό Κανονισμό της Επιτροπής 680/2014 (γνωστό και ως "EBAITS on supervisory reporting") όπως ισχύει μετά και την πλέον πρόσφατη τροποποίηση του με τον Εκτελεστικό Κανονισμό της Επιτροπής 201/1627 (βλ. ενοποιημένο κείμενο Παράρτημα V παρ. 213, σελ 915) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:02014R0680-20181201&from=EN>)

46 Βλ. ενδεικτικά ΠΕΕ 136/2.4.2018 Υπόδειγμα 4, καθώς Γνωστοποίηση σελ 33 και 35.

47 Τα στοιχεία αφορούν τις εντός ισολογισμού απαιτήσεις. Βλ. Έκθεση για τους Επιχειρησιακούς Στόχους Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων της ΤτΕ (Δεκέμβριος 2016).

48 Βλ σχετικά Απόφαση State Aid SA.53519 – Greece – Hellenic

77. Ήδη από το 2016 υπήρχε σε εξέλιξη μία σειρά πρωτοβουλιών για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος «τόσο από μικροπροληπτική όσο και από μακροπροληπτική σκοπιά, καθώς, πέρα από την βελτίωση της οικονομικής ευρωστίας των τραπεζών, θα επιτρέψει την απελευθέρωση κεφαλαίων προς χρηματοδότηση των περισσότερο παραγωγικών κλάδων της οικονομίας και θα συμβάλει γενικότερα στην ανάπτυξη»⁴⁹. Στόχος των πρωτοβουλιών ήταν η άρση των εμποδίων για την επίλυση του προβλήματος των ΜΕΑ (όπως φορολογικά, νομικά, δικαστικά κτλ) και η ενίσχυση των τραπεζών στην προσπάθειά τους για τη διαχείριση των προβληματικών στοιχείων του ενεργητικού τους⁵⁰.

78. Στο πλαίσιο αυτό και υπό το πρίσμα των οδηγιών της Τραπεζικής Εποπτείας της ΕΚΤ⁵¹, η ΤτΕ σε συνεργασία με την ΕΚΤ έθεσε μία σειρά επιχειρησιακών στόχων (ως προς το αποτέλεσμα και τις δράσεις) για τα ΜΕΑ που συνοδεύονται από βασικούς δείκτες απόδοσης. Τα Πιστωτικά Ιδρύματα συμφώνησαν με τους αρμόδιους φορείς⁵² «στη θέσπιση φιλόδοξων αλλά ρεαλιστικών στόχων», για τη μείωση των ΜΕΔ, με τριετή ορίζοντα⁵³, βάσει των οποίων το ποσοστό των ΜΕΔ πρέπει να μειωθεί στο 35% μέχρι το τέλος του 2019 και κοντά στο 20% μέχρι το τέλος του 2021⁵⁴. Η παρακολούθηση των στόχων επιτελείται από την ΤτΕ σε τριμηνιαία βάση, ενώ οι στόχοι τέθηκαν σε επίπεδο τριμήνου για το 2017 και ετήσια για το 2018 και 2019.

79. Η υποχρέωση των τραπεζών να επιτύχουν τους στόχους που συμφωνήθηκαν, και το νέο θεσμικό πλαίσιο για την επίλυση του προβλήματος των ΜΕΑ συνδέεται, μεταξύ άλλων, με τη δημιουργία δευτερογενούς αγοράς μη εξυπηρετούμενων δανείων⁵⁵, η οποία επιτυγχάνεται με τον ν. 4354/2015⁵⁶.

Asset Protection Scheme (παρ.5) (υπ. 3 «Data of the Bank of Greece, presented on a solo basis and referring to on-balance sheet gross loans and advances of Greek commercial and cooperative banks as available under: <https://www.bankofgreece.gr/Pages/en/Statistics/loans.aspx>») καθώς και Έκθεση Διοικητή ΤτΕ του 2016, (σελ 21 και 193). <https://www.bankofgreece.gr/Publications/ekthdtkh2016.pdf>. Σημειώνεται ότι τα συγκριτικά στοιχεία αφορούν τις εντός ισολογισμού απαιτήσεις.

49 Βλ. Έκθεση για τους Επιχειρησιακούς Στόχους Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων της ΤτΕ (Δεκέμβριος 2016).

50 Ο.π.

51 Βλ. ο.π. καθώς και Guidance to banks on non-performing loans, ECB, March 2017 ή Draft guidance to banks on non-performing loans (September 2016). Με τις οδηγίες αυτές αναγνωρίζεται η σημασία της στοχοθεσίας για την αντιμετώπιση των υψηλών ΜΕΑ στα πλαίσια ενός δεσμευτικού χρονοδιαγράμματος, και ενσωμάτωσης στη στρατηγική των τραπεζών συγκεκριμένων επιχειρησιακών στόχων.

52 Όσον αφορά στις 4 συστημικές τράπεζες, με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM), και όσον αφορά στις μικρότερες με την ΤτΕ.

53 Βλ. Έκθεση για τους Επιχειρησιακούς Στόχους Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων της ΤτΕ (Δεκέμβριος 2016, σελ 2).

54 Βλ. την από 10.10.2019 Ομιλία Διοικητή ΤτΕ διαθέσιμη στο <https://www.bankofgreece.gr/enimerosi/grafeio-tyroy/>.

55 Βλ. Έκθεση Διοικητή ΤτΕ του 2016, (σελ 23).

56 Βλ και Αιτιολογική Έκθεση 4354/2015 καθώς και παρ. 7 της απόφασης Ε.Π. SA.53519 – Greece – Hellenic Asset Protection Scheme.

80. Στο πλαίσιο περαιτέρω ενίσχυσης της προσπάθειας μείωσης των μη-εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων και δανείων έως τα τέλη του 2021 κατά €50δισ το ελληνικό κράτος αιτήθηκε και έλαβε την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (με την απόφαση SA. 53519) για την εφαρμογή προγράμματος παροχής εγγύησης σε τιτλοποιήσεις πιστωτικών ιδρυμάτων με την επωνυμία «Σχέδιο Ηρακλής»⁵⁷. Βασική αρχή του προγράμματος, το οποίο νομοθετήθηκε με τον ν. 4649/2019, σύμφωνα με την αιτιολογική του έκθεση, «είναι ότι αποτελεί μια συστηματική λύση που λαμβάνει υπόψη της τους όρους λειτουργίας της αγοράς, στηρίζεται στους επενδυτές και δεν επιβαρύνει τον πολίτη, γιατί το κράτος θα εγγυάται μόνο ένα μέρος των ομολόγων της τάξης των 12 δις, που θα είναι και το περισσότερο ασφαλές».

81. Ο υψηλός λόγος μη -εξυπηρετούμενων δανείων προς το σύνολο των δανείων σε πολλά κράτη – μέλη απασχόλησε το Συμβούλιο των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών όλων των κρατών μελών (ECOFIN), το οποίο τον Ιούλιο του 2017 συμφώνησε σε σχέδιο δράσης για τη μείωση των μη-εξυπηρετούμενων δανείων στην Ε.Ε. και κάλεσε τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. (μεταξύ αυτών και την Ευρ. Επιτροπή) στη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των υψηλών μη-εξυπηρετούμενων απαιτήσεων. Τον Οκτώβριο του 2017 η Ε.Ε. ανακοίνωσε την πρώτη δέσμη μέτρων για τη μείωση των υψηλών NPLs, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και Πρόταση Οδηγίας και Πρόταση Κανονισμού για τη δημιουργία δευτερογενούς αγοράς για τα μη-εξυπηρετούμενα δάνεια για να αρθούν οι διαφορετικές νομοθετικές ρυθμίσεις μεταξύ των κρατών – μελών⁵⁸. Η διαδικασία είναι σε εξέλιξη.

ΣΤ. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ/ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ – ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

ΣΤ.1 Εισαγωγή

82. Στην ελληνική επικράτεια ο Όμιλος της doValue δραστηριοποιείται ως πάροχος διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις που έχουν χορηγηθεί από πιστωτικά ιδρύματα μέσω της κατά 100% θυγατρικής του εταιρείας «doValue Hellas», η οποία είναι Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (ΑΕΔΑΔΠ), αδειοδοτημένη από την Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ)⁵⁹ κατά τα οριζόμενα στον ν. 4354/2015. Συναφώς, όπως αναφέρει η Γνωστοποιούσα, η «doValue Hellas» δραστηριοποιείται στην αγορά διαχείρισης ανοιγμάτων σε καθυστέρηση και μη εξυπηρετούμενων δανείων και πιστώσεων στα πλαίσια του ν. 4354/2015⁶⁰, ενώ δεν

57 Βλ και Αιτιολογική Έκθεση του ν. 4649/2019, καθώς και αρ. 1 του ν. 4969/2019

58 Βλ. το από 22.6.2018 INCEPTION IMPACT ASSESSMENT της DG FISMA – E1 (Ref. Ares(2017)3137460 - 22/06/2017) διαθέσιμο στο: <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1446-Development-of-secondary-markets-for-non-performing-loans>

59 Βλ. την υπ' αρ. 281/3/27.7.2018 απόφαση ΕΠΑΘ της ΤτΕ.

60 Σημειώνεται σχετικά ότι οι όροι «απαιτήσεις» και «ανοίγματα» χρησιμοποιούνται εναλλακτικά στην παρούσα δεδομένη της χρήσης αφενός του όρου «απαιτήση» στον ν. 4354/2015 και αφετέρου του όρου «άνοιγμα» στις Πράξεις Εκτελεστικής Επιτροπής της ΤτΕ. Σε κάθε περίπτωση σημειώνεται ότι οι απαιτήσεις είναι επί «ανοιγμάτων».

δραστηριοποιείται στην αγορά διαχείρισης ακίνητης περιουσίας.

83. Αντιστοίχως η FPS, επίσης ΑΕΔΑΔΠ αδειοδοτημένη από την ΤτΕ⁶¹ σύμφωνα με τον ν. 4354/2015, δραστηριοποιείται στον κλάδο της διαχείρισης εξυπηρετούμενων και μη εξυπηρετούμενων δανείων και πιστώσεων καθώς και ακινήτων⁶², ως προβλέπεται από το ν. 4354/2015, κατόπιν πρόσφατης τροποποίησης του καταστατικού της.

84. Η FPS παρέχει, έως σήμερα, υπηρεσίες διαχείρισης απαιτήσεων στις εταιρείες του Ομίλου Eurobank καθώς και σε τρίτους. Περαιτέρω όπως δηλώνει η Γνωστοποιούσα, η FPS επί του παρόντος δεν παρουσιάζει σχετική δραστηριότητα στη διαχείριση ακινήτων, ενώ δεν αναμένεται να διαχειριστεί ακίνητα που ανήκουν στη Eurobank⁶³.

85. Τέλος η εταιρεία REO Servicer η οποία αν και βάσει του καταστατικού της σκοπού διαχειρίζεται ακίνητα, σύμφωνα με την Γνωστοποιούσα επί του παρόντος δεν εμφανίζει δραστηριότητα.

ΣΤ.2 Διαχείριση Απαιτήσεων

ΣΤ.2.1 Η άποψη της Γνωστοποιούσας

86. Σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα, «η υπό εξέταση συγκέντρωση σχετίζεται με την ευρύτερη αγορά διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων δανείων και πιστώσεων (άνω των 90 ημερών), καθώς και ανοιγμάτων σε καθυστέρηση (έως 89 ημέρες) και συναφών επικουρικών απαιτήσεων στην Ελλάδα, η οποία αποτελεί και τη σχετική αγορά της υπό κρίση πράξης. Η εν λόγω υπηρεσία μπορεί να παρέχεται είτε από εξωτερικό διαχειριστή (outsourcing) είτε εσωτερικώς (in house)».

87. Ειδικότερα, η Γνωστοποιούσα αναφέρει καταρχάς ότι, «[η] διαχείριση δανείων, εν γένει, συνίσταται στην συλλογή από τους δανειολήπτες των τόκων και του κεφαλαίου των δανείων». Περαιτέρω, κατά την άποψη της Γνωστοποιούσας, οι επιμέρους εργασίες που παρέχουν οι εταιρείες διαχείρισης, όπως υπηρεσίες είσπραξης οφειλών (debt collection), αναδιάρθρωσης δανείων (loan restructuring), διαχείρισης εξασφαλίσεων (collateral workout), διαχείρισης δανείων (loan administration), λογιστικής διαχείρισης και διαχείρισης μετρητών (accounting and cash management), εκθέσεων χαρτοφυλακίων και επενδυτών (portfolio and investors reporting), διαχείρισης εξωτερικών δικτύων (external channels management) και νομικές υπηρεσίες (legal back-office), δεν αποτελούν διακριτές σχετικές αγορές καθώς αποτελούν υπηρεσίες υπαγόμενες στην έννοια της διαχείρισης απαιτήσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4354/2015 και «παρέχονται στο πλαίσιο της διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων δανείων και ανοιγμάτων».

61 Βλ. την υπ' αρ. 220/1/13.3.2017 απόφαση ΕΠΑΘ.

62 Συγκεκριμένα, στη διαχείριση ακινήτων που έχουν δοθεί ως εξασφάλιση απαιτήσεων που ανήκουν στα χαρτοφυλάκια μη εξυπηρετούμενων δανείων που διαχειρίζεται η FPS και τα οποία περιέρχονται στην κυριότητα του Ομίλου Eurobank ή τρίτου επενδυτή στον οποίον ανήκουν τα χαρτοφυλάκια αυτά ως αποτέλεσμα διαδικασιών εκτέλεσης (REOs).

63 Καθώς όπως δηλώνει η διαχείριση των ακινήτων, που προκύπτουν από πλειστηριασμό προς ικανοποίηση δανείων της Eurobank, έχει ανατεθεί στην [...] (βλ την υπ' αρ, πρωτ. 1403/18.2.2020 απαντητική επιστολή).

88. Όσον αφορά στη σχετική γεωγραφική αγορά διαχείρισης απαιτήσεων η Γνωστοποιούσα θεωρεί ότι εν προκειμένω είναι το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

ΣΤ.2.2 Η ευρωπαϊκή πρακτική

89. Η Ε.Επ. σε πρόσφατες αποφάσεις της⁶⁴ διέκρινε την αγορά παροχής υπηρεσιών διαχείρισης πιστώσεων την οποία όρισε ως το σύνολο των σχετικών υπηρεσιών που ενδέχεται να απαιτούνται από εταιρείες που παρέχουν προϊόντα ή υπηρεσίες με πίστωση. Οι κύριοι τύποι υπηρεσιών διαχείρισης πιστώσεων, οι οποίες χρήζουν είτε εσωτερικής είτε εξωτερικής διαχείρισης, μπορεί να διακριθούν σε πληροφορίες πίστωσης και βαθμολόγησης, υπηρεσίες πληρωμών, υπηρεσίες τιμολόγησης και είσπραξης απαιτήσεων. Μεταξύ αυτών η Ε.Επ. όρισε την παροχή υπηρεσιών είσπραξης απαιτήσεων ως διακριτή σχετική αγορά από τις λοιπές ως άνω υπηρεσίες διαχείρισης πιστώσεων⁶⁵.

90. Οι υπηρεσίες είσπραξης απαιτήσεων δύναται να περιλαμβάνουν σειρά διαφορετικών μέτρων, σχεδιασμένων προς το σκοπό της επίτευξης της αποπληρωμής της απαίτησης⁶⁶. Τα κύρια στάδια της διαδικασίας είσπραξης απαιτήσεων περιλαμβάνουν την αποστολή ειδοποιητηρίων για πληρωμή (προφορικές ή εγγράφως), τη φιλική είσπραξη, την είσπραξη διά της νομικής οδού, και την επιτήρηση του χρέους⁶⁷.

91. Σύμφωνα με τις ανωτέρω αποφάσεις κρίθηκε ότι η αγορά παροχής υπηρεσιών είσπραξης απαιτήσεων δύναται να οριοθετηθεί ακόμα στενότερα⁶⁸. Ειδικότερα, η Ε.Επ. εξέτασε τις ακόλουθες εναλλακτικές διακριτές υπό-αγορές παροχής υπηρεσιών είσπραξης απαιτήσεων ανάλογα με: α) τον τομέα δραστηριοποίησης του πιστωτή (όπως ενδεικτικά πιστωτικά ιδρύματα, εταιρείες τηλεπικοινωνιών, εμπορικές επιχειρήσεις, δημόσιο τομέα κ.α.)⁶⁹, β) το μέγεθος του πιστωτή (όπως ενδεικτικά

μεγάλες επιχειρήσεις, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται πιστωτικά ιδρύματα, εταιρείες τηλεπικοινωνιών, και μικρομεσαίες επιχειρήσεις στις οποίες συγκαταλέγονται εμπορικές επιχειρήσεις, επιχειρήσεις ηλεκτρονικού εμπορίου κ.α.)⁷⁰, γ) την κατηγορία των υποκείμενων στην απαίτηση δανειοληπτών, ήτοι μεταξύ ιδιωτών και επιχειρήσεων⁷¹, δ) την ύπαρξη εξασφάλισης ή μη⁷², ε) την ηλικία της απαίτησης, ήτοι του διαστήματος που έχει παρέλθει από την ημερομηνία πληρωμής, και στ) το ύψος της απαίτησης, καταλήγοντας ότι δεν κρίνεται σκόπιμη περαιτέρω οριοθέτηση της αγοράς υπό τις τελευταίες δύο διακρίσεις⁷³, ενώ η περαιτέρω οριοθέτηση της αγοράς με βάση το μέγεθος του πιστωτή παρότι βάσιμη κρίθηκε αφενός δύσκολο να καθορισθεί και αφετέρου ότι ταυτίζεται ως ένα βαθμό με τον τομέα δραστηριοποίησης του πιστωτή⁷⁴.

92. Ως προς τις λοιπές δύο διακρίσεις ανάλογα με την ιδιότητα του χρεώστη (ιδιώτης ή επιχείρηση) και την ύπαρξη εξασφάλισης ή μη, η Ε.Επ. έκρινε ότι όταν οι υποκείμενοι στην απαίτηση είναι επιχειρήσεις η διαχείριση απαιτεί εξειδικευμένες γνώσεις, εργαλεία και εξατομικευμένη αντιμετώπιση από τους παρόχους εν αντιθέσει με τους ιδιώτες⁷⁵, συνθήκη που ισχύει και στην περίπτωση των απαιτήσεων με εξασφάλιση οι οποίες απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις και εργαλεία από τους παρόχους σε σχέση κυρίως με το είδος της εξασφάλισης (πχ γνώση της αγοράς ακινήτων ενδεικτικά στην περίπτωση στεγαστικού δανείου)⁷⁶.

93. Στο πλαίσιο ορισμού της σχετικής αγοράς, η Ε.Επ. σε έτερη απόφαση της έκρινε ότι οι υπηρεσίες διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων απαιτήσεων από μία εταιρεία στο πλαίσιο παροχής των οποίων ένας πελάτης (κύριος και δικαιούχος των απαιτήσεων) έχει αναθέσει τις απαιτήσεις του προκειμένου να επιβληθούν τα νόμιμα δικαιώματά του και να πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες

64 Βλ. Απόφαση Μ.8888 – Apollo Management/Cyprus Cooperative Bank / Altamira Cyprus (παρ. 13) και Μ.8287- Nordic Capital/Intrum Justicia (παρ. 12επ.).

65 Σημειώνεται ότι η ευρύτερη σχετική αγορά των υπηρεσιών διαχείρισης πιστώσεων (Credit Management Services- CMS) αποτελείται από ένα πλέγμα υπηρεσιών που παρέχονται μεμονωμένα από διαφορετικούς παρόχους (όπως εξέταση πιστοληπτικής ικανότητας, υπηρεσίες πληρωμών κ.α. (παρ. 12-16) μεταξύ των οποίων δεν υπάρχει υποκατασιμότητα από πλευράς ζήτησης ή προσφοράς (παρ.23).

66 Βλ. Απόφαση Μ.8888 – Apollo Management/Cyprus Cooperative Bank / Altamira Cyprus (παρ. 14) και Μ.8287- Nordic Capital/Intrum Justicia (παρ. 25 επ.).

67 Η επιτήρηση χρέους αφορά σε περιπτώσεις απαιτήσεων για τις οποίες έχει κριθεί ότι προσωρινά δεν υπάρχει δυνατότητα είσπραξης. Ως εκ τούτου, η οικονομική κατάσταση του χρεώστη παρακολουθείται έτσι ώστε σε περίπτωση βελτίωσης η απαίτηση να επιστρέφει στο στάδιο της φιλικής ή νομικής είσπραξης (παρ. 29 της απόφασης Ε.Επ. Μ. 8287- Nordic Capital/Intrum Justicia).

68 Βλ. Απόφαση Μ.8888 – Apollo Management/Cyprus Cooperative Bank / Altamira Cyprus (παρ. 16 επ.) και Μ.8287- Nordic Capital/Intrum Justicia (παρ. 34 επ.). Σημειώνεται ότι η απόφαση Μ.8888-Apollo Management/Cyprus Cooperative Bank/Altamira Cyprus αφορούσε αποκλειστικά σε μη εξυπηρετούμενα δάνεια (NPLs).

69 Βλ. Μ. 8287- Nordic Capital/Intrum Justicia (παρ. 35 επ.) και Μ.8888 – Apollo Management/Cyprus Cooperative Bank / Altamira Cyprus (παρ.16).

70 Βλ. Μ. 8287- Nordic Capital/Intrum Justicia (παρ. 45 επ.) και Μ.8888 – Apollo Management/Cyprus Cooperative Bank / Altamira Cyprus (παρ.16).

71 Βλ. Μ. 8287- Nordic Capital/Intrum Justicia (παρ. 66 επ.).

72 Βλ. Μ. 8287- Nordic Capital/Intrum Justicia (παρ. 59 επ.) και Μ.8888 – Apollo Management/Cyprus Cooperative Bank / Altamira Cyprus (παρ.23).

73 Αναλυτικότερα, ως προς τη διάκριση ανάλογα με την ηλικία της απαίτησης η Ε.Επ. έκρινε ότι οι πάροχοι υπηρεσιών είσπραξης απαιτήσεων δύναται να παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες για κάθε ηλικία χρέους χωρίς να απαιτείται εξειδίκευση, καθώς η μόνη διαφοροποίηση ανάλογα με την ηλικία του χρέους έγκειται μόνο στην επιλογή του τρόπου είσπραξης (βλ. Μ. 8287- Nordic Capital/Intrum Justicia (παρ. 56 επ.). Παρομοίως, ως προς την ενδεχόμενη διάκριση της αγοράς ανάλογα με το ύψος του χρέους, η Ε.Επ. έκρινε ότι οι πάροχοι υπηρεσιών είσπραξης απαιτήσεων είναι σε θέση να παρέχουν τις εν λόγω υπηρεσίες ανεξαρτήτως του μεγέθους της οφειλής (βλ. Μ. 8287- Nordic Capital/Intrum Justicia (παρ. 75-76)).

74 Αξίζει να σημειωθεί ότι στην απόφαση Μ. 8287- Nordic Capital/Intrum Justicia επί της περαιτέρω διάκρισης των προκρινόμενων ως διακριτών αγορών η Ε.Επ. άφησε το ζήτημα ανοιχτό καθώς εγείρονταν ζητήματα δικαίου του ανταγωνισμού υπό οιαδήποτε θεώρηση.

75 Βλ. Μ. 8287- Nordic Capital/Intrum Justicia (παρ. 69 επ.).

76 Βλ. Μ. 8287- Nordic Capital/Intrum Justicia (παρ. 61 επ.).

ενέργειες προς το σκοπό αυτό, ομοιάζουν με τις υπηρεσίες είσπραξης απαιτήσεων⁷⁷.

94. Σε κάθε περίπτωση ωστόσο κρίθηκε ότι οι εν λόγω υπηρεσίες δύνανται να καλύπτονται και εσωτερικά (in-house) από τους δικαιούχους των απαιτήσεων. Παραταύτα στις ανωτέρω αποφάσεις κρίθηκε ότι η αγορά πρέπει να περιλαμβάνει μόνο την εξωτερική διαχείριση καθώς δυνητικοί αγοραστές των εν λόγω υπηρεσιών δεν θεωρούν την εσωτερική ανάληψή τους ως πιθανή εναλλακτική⁷⁸. Ως εκ τούτου δεν πιθανολογήθηκε ότι το θεωρητικό ενδεχόμενο της εσωτερικής ανάληψης δύναται να λειτουργήσει ως ανταγωνιστικός περιορισμός στους δραστηριοποιούμενους παρόχους των εν λόγω υπηρεσιών⁷⁹.

95. Όσον αφορά στη γεωγραφική αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων η Ε.Επ στις προαναφερθείσες αποφάσεις της θεώρησε ότι είναι εθνικής διάστασης⁸⁰, δεδομένης και της ιδιαίτερης σημασίας που έχει για την αποτελεσματική παροχή των εν λόγω υπηρεσιών η προσωπική επαφή μεταξύ δικαιούχων και παρόχων, η γνώση, μεταξύ άλλων, των συνθηκών που επικρατούν στην εκάστοτε εθνική αγορά, της γλώσσας και κουλτούρας, καθώς και του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου που ισχύει σε κάθε κράτος.

ΣΤ.2.3 Η άποψη της Ε.Α.

96. Η Ε.Α. δεν έχει κατά το παρελθόν προχωρήσει σε οριοθέτηση της σχετικής αγοράς σχετιζόμενης με την δραστηριότητα των μερών της υπό κρίση πράξης, ήτοι της διαχείρισης απαιτήσεων.

97. Ως εκ τούτου λαμβανομένων υπόψη των υπηρεσιών που παρέχονται στο πλαίσιο της διαχείρισης απαιτήσεων, όπως αναλυτικά εκτίθενται κατά τα προαναφερθέντα από τη Γνωστοποιούσα, η οποία ορίζει ότι η διαχείριση απαιτήσεων συνίσταται στη συλλογή από τους δανειολήπτες των τόκων και του κεφαλαίου των δανείων και παραθέτει τις επιμέρους υπηρεσίες που αυτή περιλαμβάνει και της σχετικής ανωτέρω εκτεθείσας ευρωπαϊκής νομολογίας, ως σχετική αγορά της υπό κρίση πράξης ορίζεται η παροχή υπηρεσιών διαχείρισης απαιτήσεων.

77 M.8888 – Apollo Management/Cyprus Cooperative Bank / Altamira Cyprus (παρ.15).

78 Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας της Ε. Επ. οι αγοραστές των εν λόγω υπηρεσιών αναγνώρισαν ότι δεν διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα και πόρους ώστε να τις αναλάβουν εσωτερικά και ως εκ τούτου δεν θα είναι σε θέση να επιτύχουν το ίδιο επίπεδο αποτελεσματικότητας όπως οι επαγγελματίες του κλάδου. Επιπλέον, οι εν λόγω αγοραστές δεν θεωρούν τις υπηρεσίες είσπραξης απαιτήσεων ως μέρος της κύριας δραστηριοποίησής τους με αποτέλεσμα να μην είναι διατεθειμένοι να δαπανήσουν χρόνο και πόρους στην εσωτερική παροχή των εν λόγω υπηρεσιών. Για να καταλήξουν σε αυτήν την επιλογή θα έπρεπε οι δραστηριοποιούμενοι πάροχοι να έχουν προβεί σε σημαντική αύξηση της τιμής των παρεχόμενων υπηρεσιών (τουλάχιστον περισσότερο του 10%) λαμβανομένου υπόψη και του ύψους επένδυσης που θα απαιτούνταν.

79 Βλ Απόφαση Μ.8287- Nordic Capital/Intrum Justicia (παρ. 22) και Απόφαση Μ.8888 – Apollo Management/Cyprus Cooperative Bank / Altamira Cyprus (παρ. 31 επ.) και Απόφαση Μ.8287- Nordic Capital/Intrum Justicia (παρ. 24) στην οποία όμως η Ε. Επ. άφησε το ζήτημα ανοιχτό.

80 ΒλΜ. 8287- Nordic Capital/Intrum Justicia (παρ. 82 επ.)

98. Συναφώς και με την ευρωπαϊκή νομολογία στην εν λόγω αγορά παροχής υπηρεσιών διαχείρισης απαιτήσεων δεν περιλαμβάνεται η εσωτερική παροχή των εν λόγω υπηρεσιών από τις εταιρείες-πιστωτές⁸¹. Η περαιτέρω διάκριση της αγοράς ανάλογα με την ύπαρξη ή μη εξασφάλισης έναντι της απαίτησης προκρίνεται ως ενδεχόμενη για τους λόγους που εκτίθενται στην ως άνω σχετική ευρωπαϊκή νομολογία, ωστόσο για τους σκοπούς της παρούσης και δεδομένου ότι ακόμη και υπό την εν λόγω διάκριση δεν εγείρεται προβληματισμός εξ απόψεως δικαίου του ανταγωνισμού, το εν λόγω ζήτημα παραμένει ανοιχτό.

99. Αναφορικά με τις προαναφερθείσες⁸² ενδεχόμενες διακρίσεις της σχετικής αγοράς που αφορούν τη δραστηριότητα και το μέγεθος του πιστωτή επισημαίνεται ότι δεν έχουν εφαρμογή στο πλαίσιο της εξέτασης της υπό κρίση πράξης. Τούτο διότι αφενός σύμφωνα με το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο (ήτοι το ν. 4354/2015) οι εταιρείες διαχείρισης αναλαμβάνουν απαιτήσεις προερχόμενες «ως προς μεν τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα αποκλειστικά, ως προς δε τις εταιρείες προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας δυνητικά» και αφετέρου, όπως προέκυψε από την έρευνα της Υπηρεσίας, ουδεμία εκ των δραστηριοποιούμενων ΑΕΔΑΔΠ δεν δραστηριοποιείται στη διαχείριση απαιτήσεων εταιρειών ηλεκτρικής ενέργειας.

100. Επιπλέον, σύμφωνα με απόφαση της Ε.Επ. κατά τα ανωτέρω⁸³ αναφερθέντα, περαιτέρω διάκριση της αγοράς ανάλογα με την ηλικία του δανείου δεν προκρίνεται καταρχάς. Ωστόσο δεδομένης και της διακριτής εξέτασης της αγοράς των υπό κρίση υπηρεσιών ως προς τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια σε μεταγενέστερη απόφαση της Ε.Επ.⁸⁴ αλλά και λαμβάνοντας υπόψη τη στόχευση του προεκτεθέντος σχεδίου μείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων και ανοιγμάτων από τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα, θα μπορούσε να διακριθεί περαιτέρω η εν λόγω αγορά ως προς (α) τις μη εξυπηρετούμενες απαιτήσεις, (β) τις εξυπηρετούμενες απαιτήσεις σε καθυστέρηση (ήτοι έως 89 ημέρες καθυστέρηση), αλλά και (γ) τις εξυπηρετούμενες απαιτήσεις χωρίς καθυστέρηση⁸⁵, καθώς η έρευνα της Επιτροπής εντόπισε παροχή υπηρεσιών διαχείρισης και ως προς το συγκεκριμένο είδος απαιτήσεων. Σε κάθε περίπτωση όμως, το ζήτημα της περαιτέρω διάκρισης της αγοράς υπό το κριτήριο της ηλικίας της απαίτησης δύναται να παραμείνει ανοιχτό,

81 Εν προκειμένω άλλωστε ο μεγάλος όγκος των χαρτοφυλακίων των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (όπως αναφέρει η ίδια η Γνωστοποιούσα αλλά και οι επιχειρησιακοί στόχοι που τέθηκαν από την ΕΚΤ και την ΤτΕ, οδηγεί στην ανάληψη της διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων από τις εξειδικευμένες προς αυτή την υπηρεσία ΑΕΔΑΔΠ. Το γεγονός αυτό επιρρωνύεται και από «την πρόσφατη τάση να δίνονται προς διαχείριση στις ΕΔΑΔΠ και χαρτοφυλάκια ανοιγμάτων σε καθυστέρηση». Όπως εξάλλου έχει προαναφερθεί η έρευνα της Υπηρεσίας έδειξε ότι οι ΑΕΔΑΔΠ αναλαμβάνουν και ενήμερες (χωρίς καθυστέρηση) απαιτήσεις.

82 Βλ. ανωτέρω παρ. 91.

83 Βλ. και Μ. 8287- Nordic Capital/Intrum Justicia (παρ. 53 επ.).

84 Απόφαση Μ.8888 – Apollo Management/Cyprus Cooperative Bank / Altamira Cyprus.

85 Βλ. και ενότητα ΣΤ2.2. ανωτέρω ως προς τις εν λόγω επιμέρους διακρίσεις.

καθώς όπως θα αποτυπωθεί και στη συνέχεια της παρούσης υπό οιαδήποτε θεώρηση δεν εγείρεται ζήτημα περιορισμού των συνθηκών ανταγωνισμού.

101. Όσον αφορά στη γεωγραφική αγορά, αυτή ορίζεται σε εθνικό επίπεδο λαμβανομένου υπόψη του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τη συγκεκριμένη αγορά, ήτοι του ν. 4354/2015, βάσει του οποίου οι δραστηριοποιούμενοι σε αυτήν θα πρέπει να είναι είτε ανώνυμες εταιρείες ειδικού και αποκλειστικού σκοπού με έδρα στην Ελλάδα, είτε υποκαταστήματα ξένων εταιρειών εγκατεστημένα στην Ελλάδα,⁸⁶ καθώς και της έλλειψης «ευρωπαϊκού διαβατηρίου»⁸⁷ η οποία προς το παρόν δεν επιτρέπει την ανάληψη διαχείρισης απαιτήσεων τραπεζικών ιδρυμάτων δραστηριοποιούμενων εκτός ελληνικής επικράτειας.

ΣΤ.3 Αγορά διαχείρισης ακίνητης περιουσίας

102. [...] ⁸⁸.

103. Κατά πάγια διοικητική πρακτική της Ε.Επ. και σύμφωνα και με αποφάσεις της Ε.Α.⁸⁹, καταρχήν υφίσταται η ευρύτερη αγορά παροχής κτηματομεσιτικών υπηρεσιών (real estate), η οποία δύναται να διακριθεί μεταξύ ακινήτων οικιστικής χρήσης και ακινήτων εμπορικής χρήσης⁹⁰, ενώ σε ορισμένες αποφάσεις έχει παραμείνει ανοικτό το ζήτημα στενότερου ορισμού της αγοράς⁹¹. Όσον αφο-

86 Σε πολλές χώρες άλλωστε η διαχείριση απαιτήσεων αποτελεί κρατικά/ νομοθετικά ρυθμισμένη δραστηριότητα η οποία πραγματοποιείται από αρμοδίως αδειοδοτημένους παρόχους (βλ. Αποφάσεις Ε.Επ.Μ.8888 – Apollo Management/Cyprus Cooperative Bank / Altamira Cyprus (παρ. 14) και Μ. 8287- Nordic Capital/IntrumJ usticia (παρ. 25).

87 Βλ. ανωτέρω παρ. 63 της παρούσας.

88 Βλ. παρ. 6 της παρούσας, σημείο θ) της υποσημείωσης 3.

89 Βλ. ενδεικτικά Αποφάσεις ΕΑ 534/VI/2012, 556/VII/2012 και 562/VII/2013.

90 Βλ. ενδεικτικά απόφαση Μ.1242-Paribas/Ecureuil-Vie/ICD (παρ. 7), Μ.1289-Harbert Management/ BD/ Bankers Trust/SPP/ Ohman (παρ. 7), Μ.1637-DB Investments/ SPP/ Ohman (παρ. 7), Μ.1937- Scandia Life/ Diligentia (παρ.8), Μ.1975-Deutsche Bank/ Eurobank/ Lamda Development /JV (παρ. 10), Μ.2086- Deutsche Bank/Hamburgische Immobilien/ DLI (παρ. 5), Μ. 2110-Deutsche Bank/ SEI /JV (παρ. 9). Σημειώνεται επιπροσθέτως ότι η Ε.Επ. εξέτασε και το ενδεχόμενο περαιτέρω διάκρισης της υπο-αγοράς επαγγελματικών ακινήτων αναλόγως της ειδικότερης χρήσης τους, όπως γραφεία, βιομηχανίες, καταστήματα (βλ. απόφαση Μ.7203-Unibail-Rodamco/ CPPIB/Centro (παρ. 14 με σχετικές παραπομπές στις υποσημειώσεις).

91 Η εν λόγω διάκριση δύναται να επεκταθεί σε περαιτέρω κατηγοριοποίηση της αγοράς αναλόγως των υπηρεσιών που περιλαμβάνει όπως: υπηρεσίες διαχείρισης ακινήτων για λογαριασμό τρίτων (real estate management), απόκτηση και εκμετάλλευση ακινήτων μέσω ενεργειών εκμίσθωσής τους (real estate rental), ανάπτυξη ακινήτων η οποία αφορά στην απόκτηση ακίνητης περιουσίας με σκοπό την κατασκευή νέων κτιρίων ή επισκευών υφιστάμενων (real estate development) για επενδυτικούς σκοπούς [βλ. ενδεικτικά Μ.2825- Fortis AGSA /Bernheim-Comofi SA (παρ.7), Μ.6020-ACS/ Hochtief (παρ. 12 επ), Μ.6834-Goldman Sachs/TPGLundy /Brookgate (παρ. 14 επ), Μ.7203-Unibail-Rodamco/ CPPIB/Centro (παρ 11)], καθώς και σε υπηρεσίες διαχείρισης χαρτοφυλακίου παγίων (asset management of real estate portfolios), υπηρεσίες εκτίμησης ακινήτων (real estate appraisal and valuation), υπηρεσίες μεσιτείας (brokerage), και συμβουλευτικές υπηρεσίες (consulting) [βλ. ενδεικτικά απόφαση Μ. 7663- DTZ/ Cushman&Wakefield (παρ.7), Μ.6889- Sogecap/Cardif/Ensemble

ρά στην οριοθέτηση της γεωγραφικής αγοράς η Ε.Α. αντίστοιχα έκρινε σε παλαιότερες αποφάσεις⁹² της ότι η φύση των εν λόγω υπηρεσιών και του σχετικού εθνικού νομοθετικού πλαισίου είναι τέτοια ώστε, η γεωγραφική αγορά να δύναται ασφαλώς να οριοθετηθεί ως εθνικής εμβέλειας, αφήνοντας ωστόσο το ζήτημα της ακριβούς γεωγραφικής οριοθέτησης ανοικτό⁹³.

104. Κατά την άποψη της Γνωστοποιούσας, η σχετική αγορά διαχείρισης ακίνητης περιουσίας ανήκει στην ευρύτερη αγορά κτηματομεσιτικών υπηρεσιών, που περιλαμβάνει τις παρεχόμενες υπηρεσίες στον τομέα διαχείρισης και εκμετάλλευσης ακινήτων που αφορούν σε ενέργειες για την αγορά ή πώληση, μίσθωση ή εκμίσθωση και ανάπτυξη ακινήτων, καθώς και για την εκτίμηση και παροχή συμβουλών.

105. Περαιτέρω, όπως δηλώνει η Γνωστοποιούσα, [...]

106. Ενόψει των ανωτέρω, [...] περαιτέρω θεώρησή της παρέλκει.

ΣΤ.4 Αγορά απόκτησης απαιτήσεων

107. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης της υπό κρίση συναλλαγής η Ε.Α. εξέτασε το ενδεχόμενο η συναλλαγή να αφορά και τη σχετική αγορά της απόκτησης απαιτήσεων (debt purchasing), [...] ⁹⁴ [...] ⁹⁵, [...]

Immobilier Clichy La Carenne (παρ. 12) και Μ. 3370- BNPPParibas/ ARI (παρ. 8 επ)]. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις ωστόσο η Ε.Επ. άφησε το ζήτημα στενότερου ορισμού της αγοράς ανοικτό [βλ. ενδεικτικά απόφαση Μ. 1242-Paribas/Ecureuil-Vie/ICD (παρ. 7), Μ. 1289-Harbert Management/BD/Bankers Trust/SPP/ Ohman (παρ. 7), Μ.1637-DB Investments/ SPP/ Ohman (παρ. 7), Μ.1937- Scandia Life/ Diligentia (παρ.9), Μ.1975-Deutsche Bank/ Eurobank/ LamdaDevelopment /JV (παρ. 10), Μ.2086- Deutsche Bank/ Hamburgische Immobilien/ DLI (παρ. 7), Μ. 2110-Deutsche Bank/ SEI /JV (παρ. 9)].

92 Βλ. ενδεικτικά Αποφάσεις ΕΑ 534/VI/2012, 556/VII/2012 και 562/VII/2013.

93 Αντίστοιχα και η Ε.Επ. σε παλιότερες αποφάσεις της εξέτασε το ενδεχόμενο ορισμού της είτε ευρύτερα σε εθνικό επίπεδο είτε πιο περιοριστικά σε επίπεδο περιφερειών, πόλεων, δήμων ή και ακόμα στενότερα, αφήνοντας την ακριβή οριοθέτηση ανοικτή καθώς δεν προέκυπταν αντιανταγωνιστικές επιπτώσεις. Βλ. ενδεικτικά απόφαση Μ. 1242-Paribas/Ecureuil-Vie/ICD (παρ. 7), Μ. 1289-HarbertManagement/BD/BankersTrust/SPP/Ohman (παρ. 7), Μ.1637-DB Investments/ SPP/ Ohman (παρ. 7), Μ.1937- ScandiaLife/ Diligentia (παρ.8), Μ.1975-Deutsche Bank/ Eurobank/ LamdaDevelopment /JV (παρ. 10), Μ. 2025-GECapital/ BTPS/ MEPC (παρ.7), Μ.2086- Deutsche Bank/Hamburgische Immobilien/ DLI (παρ. 6), Μ. 2110-DeutscheBank/ SEI /JV (παρ. 9).

94 Σύμφωνα με το αρ. 2 ν. 4969/2019 «ομολογίες υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας» (senior notes) νοούνται οι ομολογίες οι οποίες εξοφλούνται κατά προτεραιότητα σε σχέση με όποιους άλλους τίτλους ομολογιών εκδώσει ο αποκτών στο πλαίσιο της ίδιας τιτλοποίησης απαιτήσεων, «ομολογίες μεσαίας εξοφλητικής προτεραιότητας» (mezzanine notes) νοούνται όσες εξοφλούνται κατά προτεραιότητα των ομολογιών χαμηλής εξοφλητικής προτεραιότητας, και «ομολογίες χαμηλής εξοφλητικής προτεραιότητας» (junior notes) νοούνται όσες εξοφλούνται μετά αποπληρωμή των ομολογιών υψηλής και μεσαίας εξοφλητικής προτεραιότητας».

95 Βλ. [...] καθώς και την από 19.12.2019 εταιρική ανακοίνωση της Eurobank (<https://www.eurobank.gr/el/omilos/grafeio-typou/etairiki-anakoinosi-19-12-19>) σύμφωνα με την οποία «[η] Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E. ("Eurobank") ανακοινώνει ότι υπέγραψε με την εταιρεία doValue S.p.A. ("doValue") δεσμευτικές συμφωνίες για: (α) την πώληση του 80% των μετοχών της θυγατρικής της, Eurobank

108. Η Ε. Επ έχει ορίσει προσφάτως τη σχετική αγορά της απόκτησης απαιτήσεων ως τη μεταβίβαση της κυριότητας των απαιτήσεων όπου ο αγοραστής και αποκτών την κυριότητα συνήθως αναλαμβάνει πλέον και τη διαχείριση των απαιτήσεων⁹⁶. Η αγοροπωλησία των απαιτήσεων λαμβάνει κατά κύριο λόγο χώρα μέσω είτε διαγωνισμών ή διμερών συμφωνιών⁹⁷ με τη δεύτερη επιλογή να ισχύει συνήθως όταν ο πωλητής αποφασίζει να πωλήσει το χαρτοφυλάκιο στον τρέχοντα διαχειριστή του⁹⁸. Στην ίδια απόφαση η Ε.Επ. έκρινε ότι η αγορά απόκτησης απαιτήσεων δύναται να διακριθεί σε επιμέρους διακριτές αγορές τουλάχιστον επί τη βάση της ύπαρξης εξασφάλισης ή μη («secured debt v. unsecured debt»)⁹⁹, ενδεχομένως δε και ακόμα στενότερα αναλόγως της προέλευσης της κυριότητας¹⁰⁰.

109. Εν προκειμένω, κατά τη Γνωστοποιούσα, [...]

110. Περαιτέρω, όπως αναφέρει η Γνωστοποιούσα «η εξαγοραζόμενη FPS, ως εταιρεία διαχείρισης απαιτήσεων, αδειοδοτημένη από την Τράπεζα της Ελλάδος σύμφωνα με το ν. 4354/2015, δεν δύναται να έχει στην κυριότητα της απαιτήσεις, παρά μόνο να παρέχει υπηρεσίες διαχείρισης κυρίως απαιτήσεων τραπεζικών δανείων και πιστώσεων. Ως εκ τούτου η FPS δεν δραστηριοποιείται στην αγορά απόκτησης κυριότητας απαιτήσεων και ούτε θα μπορούσε με βάση την εφαρμοστέα στην Ελλάδα νομοθεσία». Σε κάθε περίπτωση η Γνωστοποιούσα ρητά αναφέρει ότι η υπό κρίση πράξη «δεν αφορά την αγορά απόκτησης κυριότητας μη εξυπηρετούμενων δανείων και πιστώσεων σε καθυστέρηση, καθώς ούτε η doValue ούτε η FPS δραστηριοποιούνται στην εν λόγω αγορά, ούτε η εν λόγω δραστηριότητα εμπίπτει στον καταστατικό τους σκοπό».

111. Συνεπώς, ανεξαρτήτως των ανωτέρω παρατιθέμενων θέσεων που υποστηρίζει η Γνωστοποιούσα, και τις οποίες η Ε.Α. στο πλαίσιο της παρούσας δεν αξιολογεί, η τυχόν μεταβίβαση [...] στη doValue δεν επηρεάζει τη εξέταση της υπό κρίση πράξης καθώς δεν υφίσταται αλληλεπικάλυψη μεταξύ των δραστηριοτήτων των μερών. Ως εκ τούτου, η τυχόν οριοθέτηση της σχετικής αγοράς απόκτησης απαιτήσεων για τις ανάγκες της παρούσας παρέλκει.

Ζ. ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ - ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

Ζ.1 Επηρεαζόμενες Αγορές

112. Όπως θα καταδειχθεί αναλυτικά στη συνέχεια, σχετικές και επηρεαζόμενες είναι οι εξής αγορές και υποαγορές:

Financial Planning Services S.A. ("FPS") (Project Europe), και (β) την πώληση μέρους των ομολογιών ενδιάμεσης (mezzanine notes) και χαμηλής (junior notes) διαβάθμισης της τιτλοποίησης απαιτήσεων ύψους €7,5 δις (Project Cairo) (εφεξής, «Συναλλαγές»).

⁹⁶ Βλ. απόφαση Ε.Επ. Μ8287 - Nordic Capital/Intrum Justicia (παρ. 87 επ.).

⁹⁷ Βλ. απόφαση Ε.Επ. Μ8287 - Nordic Capital/Intrum Justicia (παρ. 89).

⁹⁸ Βλ. απόφαση Ε.Επ. Μ8287 - Nordic Capital/Intrum Justicia (παρ. 91).

⁹⁹ Βλ. απόφαση Ε.Επ. Μ8287 - Nordic Capital/Intrum Justicia (παρ. 99 επ.).

¹⁰⁰ Βλ. απόφαση Ε.Επ. Μ8287 - Nordic Capital/Intrum Justicia (παρ. 101 επ) διακρίνοντας μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλων.

i) Επηρεαζόμενη ευρύτερη αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις σε ιδιώτες και επιχειρήσεις με και χωρίς εξασφάλιση [ΠΙΝΑΚΑΣ 1] στην οποία η γνωστοποιούσα είχε προ της εξεταζόμενης συναλλαγής μερίδιο [...]%, ενώ το μερίδιο αγοράς της ενιαίας οντότητας κατόπιν της συναλλαγής θα ανέρχεται σε [...]%.¹⁰¹

ii) Επηρεαζόμενη υπο-αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (μη εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες) σε επιχειρήσεις με και χωρίς εξασφάλιση [ΠΙΝΑΚΑΣ 4] στην οποία η γνωστοποιούσα είχε προ της εξεταζόμενης συναλλαγής μερίδιο [...]%, το οποίο κατόπιν της συναλλαγής θα ανέρχεται σε [...]%. Η αγορά αυτή μπορεί να καταταμηθεί περαιτέρω ως εξής:

- Επηρεαζόμενη υπο-αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (μη εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες) σε επιχειρήσεις με εξασφάλιση [ΠΙΝΑΚΑΣ 2] στην οποία η γνωστοποιούσα είχε προ της εξεταζόμενης συναλλαγής μερίδιο [...]%, ενώ το μερίδιο αγοράς της ενιαίας οντότητας κατόπιν της συναλλαγής θα ανέρχεται σε [...]%.

- Σχετική υπο-αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (μη εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες) σε επιχειρήσεις χωρίς εξασφάλιση [ΠΙΝΑΚΑΣ 3] στην οποία η γνωστοποιούσα είχε προ της εξεταζόμενης συναλλαγής [...] μερίδιο [...]%, ενώ το μερίδιο αγοράς της ενιαίας οντότητας κατόπιν της συναλλαγής θα ανέρχεται σε [...]%(μη επηρεαζόμενη αγορά).

- Επηρεαζόμενη υπο-αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (μη εξυπηρετούμενες) σε επιχειρήσεις με και χωρίς εξασφάλιση [ΠΙΝΑΚΑΣ 5] στην οποία η γνωστοποιούσα είχε προ της εξεταζόμενης συναλλαγής μερίδιο [...]%, ενώ το μερίδιο αγοράς της ενιαίας οντότητας κατόπιν της συναλλαγής θα ανέρχεται σε [...]%.

- Σχετική υπο-αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (σε καθυστέρηση) σε επιχειρήσεις με και χωρίς εξασφάλιση [ΠΙΝΑΚΑΣ 6] στην οποία η γνωστοποιούσα είχε προ της εξεταζόμενης συναλλαγής μερίδιο [...]%, ενώ το μερίδιο αγοράς της ενιαίας οντότητας κατόπιν της συναλλαγής θα ανέρχεται σε [...]%(μη επηρεαζόμενη αγορά).

- Σχετική υπο-αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (ενήμερες) σε επιχειρήσεις με και χωρίς εξασφάλιση [ΠΙΝΑΚΑΣ 7] στην οποία η γνωστοποιούσα είχε προ της εξεταζόμενης συναλλαγής μερίδιο [...]%, ενώ το μερίδιο αγοράς της ενιαίας οντότητας κατόπιν της συναλλαγής θα ανέρχεται σε [...]%(μη επηρεαζόμενη αγορά).

iii) Επηρεαζόμενη υπο-αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (μη εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες) σε ιδιώτες με και χωρίς εξασφάλιση [ΠΙΝΑΚΑΣ 10], [...] και κατόπιν της υπό κρίση συναλλαγής το μερίδιο αγοράς της ενιαίας οντότητας θα ανέρχεται σε [...]%. Η αγορά αυτή μπορεί να καταταμηθεί περαιτέρω ως εξής:

¹⁰¹ Σημειώνεται ότι το μερίδιο αγοράς της DoValue με [...]%) και χωρίς την SLA [...]%) έχει διαφορά μικρότερη [...]. Βλ. παρ. 114 της παρούσας.

• Επηρεαζόμενη υπο-αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (μη εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες) σε ιδιώτες με εξασφάλιση [ΠΙΝΑΚΑΣ 8], [...] κατόπιν της υπό κρίση συναλλαγής το μερίδιο αγοράς της ενιαίας οντότητας θα ανέρχεται σε [...]%.
 • Επηρεαζόμενη υπο-αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (μη εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες) σε ιδιώτες χωρίς εξασφάλιση [ΠΙΝΑΚΑΣ 9] [...] κατόπιν της υπό κρίση συναλλαγής το μερίδιο αγοράς της ενιαίας οντότητας θα ανέρχεται σε [...]%.
 • Επηρεαζόμενη υπο-αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (ενήμερες) σε ιδιώτες με και χωρίς εξασφάλιση [ΠΙΝΑΚΑΣ 11], [...] κατόπιν της υπό κρίση συναλλαγής το μερίδιο αγοράς της ενιαίας οντότητας θα ανέρχεται σε [...]%.
 Ζ.2 Μέγεθος και Μερίδια Αγοράς

113. Ακολουθως παρατίθενται τα μερίδια αγοράς των μερών στην ευρύτερη αγορά διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις ιδιωτών και επιχειρήσεων όπως εκείνα εξελίχθηκαν κατά την περίοδο 2017– 2019.

114. Υπενθυμίζεται σχετικά ότι με βάση τη Σύμβαση Παροχής Υπηρεσιών Διαχείρισης (Service Level Agreement–SLA) η εξαγοραζόμενη FPS θα αναλάβει δυνάμει της γνωστοποιηθείσας πράξης τη διαχείριση επιπλέον απαιτήσεων, πέραν αυτών που ήδη διαχειρίζεται¹⁰². Ως εκ τούτου, για τους σκοπούς της πληρέστερης και ορθότερης εκτίμησης του συνδυασμένου μεριδίου αγοράς των μερών με την πραγματοποίηση της υπό κρίση πράξης, ο υπολογισμός του μεριδίου της FPS για το 2019 γίνεται αφενός με βάση το υπάρχον χαρτοφυλάκιο απαιτήσεων που διαχειρίζεται η FPS και αφετέρου με το νέο συνολικό χαρτοφυλάκιο που αναμένεται να αναλάβει με βάση την SLA¹⁰³.

115. Εν προκειμένω, καθώς με την εφαρμογή της SLA μεταβάλλεται τόσο το συνολικό μέγεθος της αγοράς όσο και τα μερίδια των δραστηριοποιούμενων σε αυτή εταιρειών, δεν είναι εφικτός ο συγκριτικός έλεγχος του βαθμού συγκέντρωσης με τη χρήση της μεταβολής του δείκτη HHI (Δ) πριν και μετά την εφαρμογή της SLA¹⁰⁴. Συνεπώς η εξέταση του βαθμού συγκέντρωσης που ακολουθεί διακρίνει μεταξύ δύο εναλλακτικών υποθέσεων υπολογισμού πριν και μετά τη συγκέντρωση α) χωρίς την ανάληψη του επιπλέον χαρτοφυλακίου της Σύμβασης Παροχής Υπηρεσιών Διαχείρισης και β) με την ανάληψη του χαρτοφυλακίου της Σύμβασης Παροχής Υπηρεσιών Διαχείρισης, για τις οποίες οι δείκτες συγκέντρωσης HHI (πριν και μετά τη συγκέντρωση) και το Δ παρατίθενται ξεχωριστά.

116. Στον Πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται τα μερίδια αγοράς των μερών και των κυριότερων ανταγωνιστών τους για έκαστο εκ των ετών της περιόδου 2017-2019, στην ευρύτερη αγορά διαχείρισης απαιτήσεων ιδιωτών και επιχειρήσεων, καθώς και οι δείκτες HHI πριν και μετά τη συγκέντρωση, όπου το από κοινού μερίδιο αγοράς υπερβαίνει το 15%.

Πίνακας 1: Ευρύτερη αγορά διαχείρισης απαιτήσεων

ΥΠΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ από δάνεια και πιστώσεις (σε Ιδιώτες και Επιχειρήσεις) (ΜΕ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ και ΧΩΡΙΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ) (μη- εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες απαιτήσεις) ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ (%)				
Μερίδια Αγοράς (%)	2017	2018	2019	
			ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ SLA	ΜΕ ΤΗΝ SLA
EUROBANK FPS	[...]	[...]	[...]	[...]
DOVALUE HELLAS	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

¹⁰² Για την SLA – βλ αναλυτικά Ενότητα Γ της παρούσας.

¹⁰³ Επισημαίνεται ότι αναλυτικά στοιχεία επί του νέου χαρτοφυλακίου της FPS ως αναμένεται να διαμορφωθεί μετά την πραγματοποίηση της υπό κρίση πράξης δόθηκαν από την ίδια τη Γνωστοποιούσα στο πλαίσιο των υπ' αριθ. πρωτ. 1403/18.2.2020 και 1802/3.3.2020 απαντητικών της επιστολών.

¹⁰⁴ Βλ ενδεικτικά Προοίμιο Κατευθυντήριων για τις οριζόντιες συγκεντρώσεις παρ. 15 «Τα μετά τη συγκέντρωση μερίδια αγοράς υπολογίζονται με βάση την υπόθεση ότι το μετά τη συγκέντρωση συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των συμμετεχόντων είναι το άθροισμα των προ της συγκέντρωσης μεριδίων αγοράς τους».

[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Λοιποί Ανταγωνιστές	[...]	[...]	[...]	[...]
ΕΝΙΑΙΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ	[...]	[...]	[...]	[...]
CR3 ¹⁰⁵	[...]	[...]	[...]	[...]
(1) Λοιποί ανταγωνιστές 2018: 3 ΑΕΔΑΔΠ:[...]				
(2) Λοιποί ανταγωνιστές 2019: 6 ΑΕΔΑΔΠ:[...]				

ΗΗΙ και Δ (2019) διαχείριση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις σε ιδιώτες και επιχειρήσεις			
Χωρίς την SLA		Με την SLA	
ΗΗΙ(πριν):	[...]	ΗΗΙ(πριν):	[...]
ΗΗΙ μετά:	[...]	ΗΗΙ μετά:	[...]
Δ:	[...]	Δ:	[...]

117. Επικουρικά και για λόγους πληρότητα της ανάλυσης, ακολούθως παρατίθενται τα στοιχεία των μεριδίων αγοράς στις ενδεχόμενες υπο-αγορές διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις επιχειρήσεων και ιδιωτών με περαιτέρω διάκριση μεταξύ μη εξυπηρετούμενων, εξυπηρετούμενων σε καθυστέρηση και εξυπηρετούμενων, ήτοι ενήμερων, απαιτήσεων. Ο υπολογισμός των σχετικών μεριδίων γίνεται διακριτά για απαιτήσεις με εξασφάλιση και απαιτήσεις χωρίς εξασφάλιση αλλά και για το σύνολο αυτών, ενώ παράλληλα παρατίθεται ο σχετικός υπολογισμός του αντίστοιχου δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά τη συγκέντρωση, όπου το από κοινού μερίδιο αγοράς υπερβαίνει το 15%. Η ανάλυση κατά τα προεκτεθέντα λαμβάνει υπόψη της και το χαρτοφυλάκιο που αναμένεται να αναλάβει η FPS δυνάμει της SLA.

Z.2.1 Διαχείριση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις επιχειρήσεων

118. Λαμβανομένης υπόψη της αλληλεπικάλυψης των μερών στην υπο-αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις επιχειρήσεων (μη εξυπηρετούμενων, σε καθυστέρηση και ενήμερων), εν συνεχεία αρχικά παρατίθενται τα μερίδια αγοράς των μερών αλλά και των κυριότερων ανταγωνιστών τους στην εν λόγω υπο-αγορά για έκαστο εκ των ετών της περιόδου 2017 – 2019.

Πίνακας 2: Αγορά διαχείρισης επιχειρηματικών απαιτήσεων με εξασφάλιση

ΥΠΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ από δάνεια και πιστώσεις σε ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (ΜΕ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ)				
(μη- εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες απαιτήσεις) ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ (%)				
Μερίδια Αγοράς (%)	2017	2018	2019	
			ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ SLA	ΜΕ ΤΗΝ SLA
FPS	[...]	[...]	[...]	[...]
DOVALUE	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Λοιποί Ανταγωνιστές	[...]	[...]	[...]	[...]

¹⁰⁵ Ο υπολογισμός του δείκτη συγκέντρωσης CR3 είναι το άθροισμα των μεριδίων των τριών μεγαλύτερων εταιρειών. Εν προκειμένω, έχει υπολογιστεί το CR3 πριν την εφαρμογή της SLA (και πριν τη συγκέντρωση), ήτοι για τις [...], [...] και [...], και μετά την εφαρμογή της SLA (και μετά τη συγκέντρωση), ήτοι για τις [...], [...] και ενιαία οντότητα.

ΕΝΙΑΙΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ		[...]	[...]	[...]
CR3¹⁰⁶			[...]	[...]
(1) Λοιποί ανταγωνιστές 2018: 2ΑΕΔΑΔΠ:[...]				
(2) Λοιποί ανταγωνιστές 2019: 5ΑΕΔΑΔΠ:[...]				

ΗΗΙ και Δ (2019) διαχείριση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις σε επιχειρήσεις (με εξασφάλιση)			
Χωρίς την SLA		Με την SLA	
ΗΗΙ(πριν):	[...]	ΗΗΙ(πριν)	[...]
ΗΗΙ μετά:	[...]	ΗΗΙ μετά	[...]
Δ:	[...]	Δ:	[...]

Πίνακας 3: Αγορά διαχείρισης επιχειρηματικών απαιτήσεων χωρίς εξασφάλιση

ΥΠΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ από δάνεια και πιστώσεις σε ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (ΧΩΡΙΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ) (μη- εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες απαιτήσεις) ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ (%)				
Μερίδια Αγοράς (%)	2017	2018	2019	
	ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ SLA	ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ SLA	ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ SLA	ΜΕ ΤΗΝ SLA
FPS	[...]	[...]	[...]	[...]
DOVALUE	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Λοιποί Ανταγωνιστές	[...]	[...]	[...]	[...]
ΕΝΙΑΙΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ	[...]	[...]	[...]	[...]
CR3¹⁰⁷			[...]	[...]
(1) Λοιποί ανταγωνιστές 2018: 2 ΑΕΔΑΔΠ: [...]				
(2) Λοιποί ανταγωνιστές 2019: 4 ΑΕΔΑΔΠ: [...]				

106 Ο υπολογισμός του δείκτη συγκέντρωσης CR3 είναι το άθροισμα των μεριδίων των τριών μεγαλύτερων εταιρειών. Εν προκειμένω, έχει υπολογιστεί το CR3 πριν την εφαρμογή της SLA (και πριν τη συγκέντρωση), ήτοι για τις [...], [...] και [...], και μετά την εφαρμογή της SLA (και μετά τη συγκέντρωση), ήτοι για τις [...] [...] και ενιαία οντότητα.

107 Ο υπολογισμός του δείκτη συγκέντρωσης CR3 είναι το άθροισμα των μεριδίων των τριών μεγαλύτερων εταιρειών. Εν προκειμένω, έχει υπολογιστεί το CR3 πριν την εφαρμογή της SLA (και πριν τη συγκέντρωση), ήτοι για τις [...], [...] και [...], και μετά την εφαρμογή της SLA (και μετά τη συγκέντρωση), ήτοι για τις [...], [...] και ενιαία οντότητα.

Πίνακας 4:Αγορά διαχείρισης επιχειρηματικών απαιτήσεων με και χωρίς εξασφάλιση

ΥΠΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ από δάνεια και πιστώσεις σε ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (ΜΕ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ)				
(μη- εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες απαιτήσεις)				
ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ (%)				
Μερίδια Αγοράς (%)	2017	2018	2019	
	ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ SLA	ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ SLA	ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ SLA	ΜΕ ΤΗΝ SLA
FPS	[...]	[...]	[...]	[...]
DOVALUE	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Λοιποί Ανταγωνιστές	[...]	[...]	[...]	[...]
ΕΝΙΑΙΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ	[...]	[...]	[...]	[...]
CR3¹⁰⁸			[...]	[...]
(1)Λοιποί ανταγωνιστές 2018: 2 ΑΕΔΑΔΠ: [...]				
(2)Λοιποί ανταγωνιστές 2019: 5 ΑΕΔΑΔΠ:[...]				

ΗΗΙ και Δ (2019)			
διαχείριση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις σε επιχειρήσεις			
(με και χωρίς εξασφάλιση)			
Με την SLA			
ΗΗΙ(πριν)	[...]	ΗΗΙ (μετά)	[...]
	Δ:	[...]	

119. Στους πίνακες που ακολουθούν παρατίθενται τα μερίδια των μερών για τα έτη 2018-2019 στη διαχείριση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις του επιχειρηματικού τομέα, διακρίνοντας μεταξύ μη εξυπηρετούμενων, σε καθυστέρηση και ενήμερων απαιτήσεων, καθώς και μεταξύ ύπαρξης σχετικής εξασφάλισης και μη. Παρατίθενται επίσης και οι δείκτες ΗΗΙ πριν και μετά τη συγκέντρωση, όπου το από κοινού μερίδιο αγοράς υπερβαίνει το 15%.

Πίνακας 5: Διαχείριση απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια και πιστώσεις σε επιχειρήσεις

ΥΠΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ από δάνεια και πιστώσεις σε ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ (%)									
	Με εξασφάλιση			Χωρίς Εξασφάλιση			Με και Χωρίς Εξασφάλιση		
	2018	2019		2018	2019		2018	2019	
		Χωρίς την SLA	Με την SLA		Χωρίς την SLA	Με την SLA		Χωρίς την SLA	Με την SLA
FPS	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
DOVALUE	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Λοιποί Ανταγ/στές	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΕΝΙΑΙΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
CR3 ¹⁰⁹	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
(1) Λοιποί Ανταγωνιστές 2018: 3 ΑΕΔΑΔΠ: [...]				(1) Λοιποί Ανταγωνιστές 2018: 3 ΑΕΔΑΔΠ: [...]			(1) Λοιποί Ανταγωνιστές 2018: 3 ΑΕΔΑΔΠ: [...]		
(2) Λοιποί Ανταγωνιστές 2019: 5 ΑΕΔΑΔΠ: [...]				(2) Λοιποί Ανταγωνιστές 2019: 4 ΑΕΔΑΔΠ: [...]			(2) Λοιποί Ανταγωνιστές 2019: 5 ΑΕΔΑΔΠ: [...]		

ΗΗΙ και Δ (2019) διαχείριση απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια και πιστώσεις σε επιχειρήσεις (με εξασφάλιση)			
Χωρίς την SLA		Με την SLA	
ΗΗΙ(πριν):	[...]	ΗΗΙ(πριν)	[...]
ΗΗΙ μετά:	[...]	ΗΗΙ μετά	[...]
Δ:	[...]	Δ:	[...]

109 Ο υπολογισμός του δείκτη συγκέντρωσης CR3 έχει γίνει πριν την εφαρμογή της SLA (και πριν τη συγκέντρωση), και μετά την εφαρμογή της SLA (και μετά τη συγκέντρωση), και ειδικότερα στις απαιτήσεις με εξασφάλιση: αφενός για τις [...], [...] και [...], και αφετέρου για τις [...], [...] και ενιαία οντότητα, στις απαιτήσεις χωρίς εξασφάλιση: αφενός για τις [...], [...] και [...] και αφετέρου για τις [...], [...] και ενιαία οντότητα και τέλος για τις απαιτήσεις με και χωρίς εξασφάλιση: αφενός για τις [...], [...] και [...] και αφετέρου για τις [...], [...] και ενιαία οντότητα.

ΗΗΙ και Δ (2019) <i>διαχείριση απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια και πιστώσεις σε επιχειρήσεις (με και χωρίς εξασφάλιση)</i>			
Με την SLA			
ΗΗΙ(πριν):	[...]	ΗΗΙ μετά	[...]
Δ: [...]			

Πίνακας 6: Διαχείριση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις σε καθυστέρηση σε επιχειρήσεις

ΥΠΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ από δάνεια και πιστώσεις σε ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕΡΙΑΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ (%)									
	Με εξασφάλιση			Χωρίς Εξασφάλιση			Με και Χωρίς Εξασφάλιση		
	2018	2019		2018	2019		2018	2019	
		Χωρίς την SLA	Με την SLA		Χωρίς την SLA	Με την SLA		Χωρίς την SLA	Με την SLA
FPS	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
DOVALUE	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Λοιποί Ανταγ/στές	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΕΝΙΑΙΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
CR3¹¹⁰		[...]	[...]		[...]	[...]		[...]	[...]
(1) Λοιποί Ανταγωνιστές 2018: 1 ΑΕΔΑΔΠ: [...]				1) Λοιποί Ανταγωνιστές 2018: 1 ΑΕΔΑΔΠ: [...]			(1) Λοιποί Ανταγωνιστές 2018: 1 ΑΕΔΑΔΠ: [...]		
(2) Λοιποί Ανταγωνιστές 2019: 3 ΑΕΔΑΔΠ: [...]				(2) Λοιποί Ανταγωνιστές 2019: 3 ΑΕΔΑΔΠ: [...]			(2) Λοιποί Ανταγωνιστές 2019: 4 ΑΕΔΑΔΠ: [...]		

110 Ο υπολογισμός του δείκτη συγκέντρωσης CR3 έχει γίνει πριν την εφαρμογή της SLA (και πριν τη συγκέντρωση), και μετά την εφαρμογή της SLA (και μετά τη συγκέντρωση), και ειδικότερα (και στις κατηγορίες που παρατίθενται) αφενός για τις [...], [...] και [...], και αφετέρου για τις [...], [...] και ενιαία οντότητα.

Πίνακας 7: Διαχείριση απαιτήσεων από ενήμερα δάνεια και πιστώσεις σε επιχειρήσεις

ΥΠΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΝΗΜΕΡΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ									
από δάνεια και πιστώσεις σε ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ									
ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ (%)									
	Με εξασφάλιση			Χωρίς Εξασφάλιση			Με και Χωρίς Εξασφάλιση		
	2018	2019		2018	2019		2018	2019	
		Χωρίς την SLA	Με την SLA		Χωρίς την SLA	Με την SLA		Χωρίς την SLA	Με την SLA
FPS	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
DOVALUE	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Λοιποί Ανταγ/στές	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΕΝΙΑΙΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
CR3¹¹¹		[...]	[...]		[...]	[...]		[...]	[...]
(1) Λοιποί Ανταγωνιστές 2018: 1 ΑΕΛΑΔΠ: [...]				(1) Λοιποί Ανταγωνιστές 2018: 1 ΑΕΛΑΔΠ: [...]			(1) Λοιποί Ανταγωνιστές 2018: 1 ΑΕΛΑΔΠ: [...]		
(2) Λοιποί Ανταγωνιστές 2019: 3 ΑΕΛΑΔΠ: [...]				(2) Λοιποί Ανταγωνιστές 2019: 3 ΑΕΛΑΔΠ: [...]			(2) Λοιποί Ανταγωνιστές 2019: 3 ΑΕΛΑΔΠ: [...]		

ΗΗΙ και Δ (2019)	
διαχείριση απαιτήσεων ενήμερων δανείων και πιστώσεων σε επιχειρήσεις (με εξασφάλιση)	
Με την SLA	
ΗΗΙ(πριν)	[...]
ΗΗΙ μετά	[...]
Δ:	[...]

Ζ.2.2 Διαχείριση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις ιδιωτών

120. Τέλος όσον αφορά στην υπο-αγορά απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις σε ιδιώτες, υπενθυμίζεται ότι, [...] Ωστόσο η παρουσία της FPS στην εν λόγω υπο-αγορά επηρεάζεται συνεπεία της υπό κρίση πράξης [...], και ειδικότερα, σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία, επηρεάζεται ως προς τις [...].

121. Στους πίνακες που ακολουθούν παρατίθενται τα μερίδια των μερών για τα έτη 2017-2019 στη διαχείριση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις του ιδιωτικού τομέα (μη εξυπηρετούμενων, σε καθυστέρηση και ενήμερων), διακρίνοντας μεταξύ εξασφάλισης και μη.

111 Ο υπολογισμός του δείκτη συγκέντρωσης CR3 έχει γίνει πριν την εφαρμογή της SLA (και πριν τη συγκέντρωση), και μετά την εφαρμογή της SLA (και μετά τη συγκέντρωση), και ειδικότερα και στις κατηγορίες α) με εξασφάλιση και β) με και χωρίς εξασφάλιση αφενός για τις [...], [...] και [...] και αφετέρου για τις [...], [...] και ενιαία οντότητα, ενώ για την κατηγορία χωρίς εξασφάλιση αφενός για τις [...], [...], [...] και αφετέρου για τις [...], [...] και ενιαία οντότητα.

Πίνακας 8: Αγορά διαχείρισης απαιτήσεων σε ιδιώτες με εξασφάλιση

ΥΠΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ από δάνεια και πιστώσεις σε ΙΔΙΩΤΕΣ (ΜΕ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ)				
(μη- εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες απαιτήσεις)				
ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ (%)				
Μερίδια Αγοράς (%)	2017	2018	2019	
	ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ SLA	ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ SLA	ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ SLA	ΜΕ ΤΗΝ SLA
FPS ^(*)	[...]	[...]	[...]	[...]
DOVALUE	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Λοιποί Ανταγωνιστές	[...]	[...]	[...]	[...]
ΕΝΙΑΙΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ ^(*)	[...]	[...]	[...]	[...]
CR3 ¹¹²			[...]	[...]
(1) Λοιποί ανταγωνιστές 2018: 3 ΑΕΔΑΔΠ: [...]				
(2) Λοιποί ανταγωνιστές 2019: 5 ΑΕΔΑΔΠ: [...]				
(*) Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία η [...]				

Πίνακας 9: Αγορά διαχείρισης απαιτήσεων σε ιδιώτες χωρίς εξασφάλιση

ΥΠΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ από δάνεια και πιστώσεις σε ΙΔΙΩΤΕΣ (ΧΩΡΙΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ)				
(μη- εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες απαιτήσεις)				
ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ (%)				
Μερίδια Αγοράς (%)	2017	2018	2019	
	ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ SLA	ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ SLA	ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ SLA	ΜΕ ΤΗΝ SLA
FPS	[...]	[...]	[...]	[...]
DOVALUE	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Λοιποί Ανταγωνιστές	[...]	[...]	[...]	[...]
ΕΝΙΑΙΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ		[...]	[...]	[...]
CR3 ¹¹³			[...]	[...]

112 Ο υπολογισμός του δείκτη συγκέντρωσης CR3 έχει γίνει πριν την εφαρμογή της SLA (και πριν τη συγκέντρωση), για τις [...], [...] και [...], και μετά την εφαρμογή της SLA (και μετά τη συγκέντρωση), για τις [...], [...] και ενιαία οντότητα.

113 Ο υπολογισμός του δείκτη συγκέντρωσης CR3 έχει γίνει πριν την εφαρμογή της SLA (και πριν τη συγκέντρωση), για τις [...], [...] και [...], και μετά την εφαρμογή της SLA (και μετά τη συγκέντρωση), για τις [...], [...] και ενιαία οντότητα.

(1) Λοιποί ανταγωνιστές 2018: 2 ΑΕΔΑΔΠ: [...]
(2) Λοιποί ανταγωνιστές 2019: 2 ΑΕΔΑΔΠ: [...]

Πίνακας 10: Αγορά διαχείρισης απαιτήσεων σε ιδιώτες με και χωρίς εξασφάλιση

ΥΠΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ από δάνεια και πιστώσεις σε ΙΔΙΩΤΕΣ (ΜΕ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ)				
(μη- εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες απαιτήσεις)				
ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ (%)				
Μερίδια Αγοράς (%)	2017	2018	2019	
	ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ SLA	ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ SLA	ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ SLA	ΜΕ ΤΗΝ SLA
FPS	[...]	[...]	[...]	[...]
DOVALUE	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Λοιποί Ανταγωνιστές	[...]	[...]	[...]	[...]
ΕΝΙΑΙΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ CR3¹¹⁴	[...]	[...]	[...]	[...]
	(1) Λοιποί ανταγωνιστές 2018: 3 ΑΕΔΑΔΠ: [...]			
	(2) Λοιποί ανταγωνιστές 2019: 4 ΑΕΔΑΔΠ: [...]			

122. Με βάση τις εκτιμήσεις των μεριδίων, ως εκείνες παρατίθενται στους ανωτέρω πίνακες, [...], σε οποιαδήποτε εκ των ανωτέρω περιπτώσεων η μεταβολή του μεριδίου είναι [...].

123. Ακολουθως και όπως προαναφέρθηκε, συνεπεία της υπό κρίση πράξης, η FPS κατόπιν εφαρμογής της SLA θα αναλάβει τη [...]¹¹⁵. [...].

124. Ειδικότερα, όσον αφορά στις απαιτήσεις με εξασφάλιση η [...]. Στο πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται τα μερίδια αγοράς της FPS ως ισχύουν πριν την υπό κρίση πράξη και όπως θα διαμορφωθούν μετά την εφαρμογή της SLA. Υπενθυμίζεται ότι [...].

114 Ο υπολογισμός του δείκτη συγκέντρωσης CR3 έχει γίνει πριν την εφαρμογή της SLA (και πριν τη συγκέντρωση), για τις [...], [...] και [...], και μετά την εφαρμογή της SLA (και μετά τη συγκέντρωση), για τις [...], [...] και ενιαία οντότητα.

115 Τα ποσά που αναφέρονται στη παρούσα παράγραφο αφορούν σε υπόλοιπα απαιτήσεων στη λήξη του έτους 2019) και προκύπτουν από τα προσκομισθέντα στοιχεία της υπ' αριθμ. πρωτ. 1802/3.3.2020.

Πίνακας 11: Διαχείριση απαιτήσεων από ενήμερα δάνεια και πιστώσεις σε ιδιώτες

ΥΠΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΝΗΜΕΡΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ από δάνεια και πιστώσεις σε ΙΔΙΩΤΕΣ ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ (%)									
	Με εξασφάλιση			Χωρίς Εξασφάλιση			Με και Χωρίς Εξασφάλιση		
	2018	2019		2018	2019		2018	2019	
		Χωρίς την SLA	Με την SLA		Χωρίς την SLA	Με την SLA		Χωρίς την SLA	Με την SLA
FPS	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
DOVALUE	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Λοιποί Ανταγ/στές	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΕΝΙΑΙΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
CR3¹¹⁶		[...]	[...]		[...]	[...]		[...]	[...]
(2) Λοιποί Ανταγωνιστές 2019: 3 ΑΕΔΑΔΠ: [...]				1) Λοιποί Ανταγωνιστές 2018: 1 ΑΕΔΑΔΠ: [...] (2) Λοιποί Ανταγωνιστές 2019: 3 ΑΕΔΑΔΠ: [...]			(1) Λοιποί Ανταγωνιστές 2018: 1 ΑΕΔΑΔΠ: [...] (2) Λοιποί Ανταγωνιστές 2019: 3 ΑΕΔΑΔΠ: [...]		

Ζ.3 Ανταγωνιστικές Συνθήκες στην Αγορά

Ζ.3.1 Εισαγωγικά

125. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΤτΕ, από το 2016, με τη θέση σε ισχύ του ν. 4354/2015, έως σήμερα έχουν λάβει άδεια λειτουργίας συνολικά 23 εταιρείες υπό τη νομική μορφή της ΑΕΔΑΔΠ του ν. 4354/2015¹¹⁷, αν και μόνο 14 εμφανίζουν σχετική δραστηριότητα σε τουλάχιστον μία κατηγορία χαρτοφυλακίου (ήτοι απαιτήσεις στεγαστικών, καταναλωτικών, μικρομεσαίων επιχειρηματικών κ.ο.κ.).

126. Ειδικότερα, βάσει της έρευνας της Υπηρεσίας, έλαβαν σχετική άδεια από την ΤτΕ, 10 εταιρείες εντός του 2016¹¹⁸-2017, 6 εταιρείες εντός του 2018 και 7 εταιρείες εντός του 2019, ενώ δραστηριοποίηση στη αγορά (υπό την έννοια της ανάληψης διαχείρισης χαρτοφυλακίου απαιτήσεων)¹¹⁹ παρουσιάζουν συνολικά 3 εταιρείες κατά το 2017, 8 εταιρείες κατά το 2018 και 14 εταιρείες κατά το 2019. Τα ανωτέρω στοιχεία υποδεικνύουν ότι η αγορά είναι σε φάση ανάπτυξης.

127. Η έντονη δυναμικότητα που τη χαρακτηρίζει οφείλεται επίσης και στη φύση της ίδιας της αγοράς καθώς, παρ' ότι αρχικά η διαχείριση μη εξυπηρετούμενων απαιτήσεων (άλλα και λοιπών απαιτήσεων) επαφιόταν στις τράπεζες, οι οποίες τα χειρίζονταν εσωτερικά (in-house), τα τελευταία χρόνια, λόγω του μεγάλου όγκου των χαρτοφυλακίων μη εξυπηρετούμενων δανείων, την υιοθέτηση της σχετικής νομοθεσίας που έδωσε τη δυνατότητα σε τρίτες εταιρείες διαχείρισης να εισέλθουν στην αγορά με τη λήψη σχετικής άδειας από την Τράπεζα της Ελλάδος και ακολουθώντας την παγκόσμια πρακτική, έχουν εισέλθει στην αγορά ελληνικές και διεθνείς εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις που αναλαμβάνουν τη διαχείριση χαρτοφυλακίων μη εξυπηρετούμενων δανείων και ανοιγμάτων σε καθυστέρηση για λογαριασμό των πιστωτικών ιδρυμάτων ή τρίτων που τα αποκτούν μέσω διαδικασιών πώλησης και τιτλοποίησης.

116 Ο υπολογισμός του δείκτη συγκέντρωσης CR3 έχει γίνει πριν την εφαρμογή της SLA (και πριν τη συγκέντρωση), και μετά την εφαρμογή της SLA (και μετά τη συγκέντρωση), και ειδικότερα και στις κατηγορίες α) με εξασφάλιση και β) με και χωρίς εξασφάλιση αφενός για τις [...], [...], [...] και αφετέρου για τις [...], [...] και ενιαία οντότητα, ενώ για την κατηγορία χωρίς εξασφάλιση αφενός για τις [...], [...], [...] και αφετέρου για τις [...], [...] και ενιαία οντότητα. Υπενθυμίζεται ότι [...]

117 Βλ. σχετικά <https://www.bankofgreece.gr/kiries-leitourgies/epopteia/epopteyomena-idrymata>.

118 Εντός του 2016 έλαβε άδεια μόνο μία εταιρεία.

119 Σημειώνεται ότι όπως προκύπτει από την υπ' αρ. πρωτ. [...]

Ζ.3.2 Δραστηριοποιούμενες Εταιρείες-Ωριμότητα Αγοράς – Εμπόδια Εισόδου

Άποψη της Γνωστοποιούσας

128. Σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα, η αγορά παροχής υπηρεσιών διαχείρισης απαιτήσεων από ΕΔΑΔΠ θα πρέπει να θεωρηθεί ιδιαίτερος δυναμική, και πρώιμου σταδίου ανάπτυξης καθώς οι εταιρείες αυτές ξεκίνησαν πρόσφατα, μόλις την τελευταία τριετία να αναλαμβάνουν τη διαχείριση σημαντικών χαρτοφυλακίων πιστωτικών ιδρυμάτων.

129. Η δυναμικότητα της αγοράς διαχείρισης οφείλεται, επίσης, στο γεγονός ότι τιτλοποιούνται συνεχώς νέα πακέτα χαρτοφυλακίων μη εξυπηρετούμενων δανείων από τα πιστωτικά ιδρύματα, τη διαχείριση των οποίων αναλαμβάνουν οι ειδικές εταιρείες διαχείρισης και δεν γίνεται πλέον εσωτερικά (in-house) από τις τράπεζες.

130. Συνεπώς κατά την Γνωστοποιούσα «[...] τα μερίδια αγοράς μεταβάλλονται διαρκώς, και αναμένεται να μεταβληθούν σημαντικά έτι περαιτέρω [...]»¹²⁰. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό αυτής της αναπτυσσόμενης αγοράς είναι η «ισχυρή διαπραγματευτική θέση των αγοραστών αυτών των υπηρεσιών διαχείρισης, δηλαδή των πιστωτικών ιδρυμάτων και τρίτων επενδυτών» καθώς και οι πολύ σημαντικές οικονομίες κλίμακας καθώς «το πρόσθετο κόστος για τις νέες υπηρεσίες είναι περιορισμένο, οι εσωτερικές ομάδες διαχείρισης των πιστωτικών ιδρυμάτων των τυχόν τρίτων επενδυτών που έχουν και άδεια διαχείρισης ανταγωνίζονται πλήρως τις εταιρείες που ασκούν αποκλειστικά διαχείριση».

131. Η δυναμικότητα της αγοράς οφείλεται επίσης στο ότι δεν υπάρχουν σημαντικά εμπόδια εισόδου σε αυτήν, με εξαίρεση τη υποχρέωση λήψης άδειας από την Τράπεζα της Ελλάδος σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του ν. 4354/2015.

132. Συναφώς, κατά τη Γνωστοποιούσα, η αγορά διαχείρισης απαιτήσεων χαρακτηρίζεται ως δυναμική αγορά με έντονο ανταγωνισμό για την απόκτηση της διαχείρισης των μεταβιβαζομένων ή εσωτερικών χαρτοφυλακίων (bidding markets). Ως εκ τούτου, τα μερίδια αγοράς «δεν αποτελούν επαρκές στοιχείο για τη μέτρηση της ισχύος στην αγορά» αλλά «αναπροσαρμόζονται με βάση τα ατομικά χαρτοφυλάκια μη εξυπηρετούμενων δανείων, που ενίοτε κερδίζονται ή χάνονται». Σημαντικό παράγοντα αντιθέτως «αποτελεί η ύπαρξη επαρκούς αριθμού αξιόπιστων υποψηφίων διαχειριστών στην αγορά που θα συμμετέχουν στις διαγωνιστικές διαδικασίες που πραγματοποιούν τα πιστωτικά ιδρύματα για την κατακύρωση της διαχείρισης των χαρτοφυλακίων αυτών. Αυτό ισχύει αναμφισβήτητα στην Ελλάδα, λόγω της ισχυρής παρουσίας ισχυρών ιδιωτικών παροχών διαχείρισης, οι οποίοι σήμερα ξεπερνούν τους 20, ανάμεσα στους οποίους είναι [...]»

133. Εν είδει παραδείγματος η Γνωστοποιούσα αναφέρεται στην ίδια την υπό κρίση συναλλαγή στο πλαίσιο της οποίας η Eurobank (μητρική της FPS) [...].

134. Για όλους τους ανωτέρω λόγους, κατά τη Γνωστοποιούσα «το μερίδιο αγοράς που προκύπτει από τη συγκέντρωση θα πρέπει να θεωρηθεί δυναμικό και ευμετάβλητο».

Οι απόψεις των ανταγωνιστών

135. Σύμφωνα με κάποιες από τις ανταγωνίστριες εταιρείες, στον κλάδο παρατηρείται προς το παρόν μία συγκέντρωση της δραστηριότητας, σε ποσοστό περίπου 90%, σε ΑΕΔΑΔΠ που σχετίζονται ή σχετίζονταν με τραπεζικά ιδρύματα, με πολύ μικρά ποσοστά υπό διαχείριση απαιτήσεων από ανεξάρτητους διαχειριστές¹²¹. Η συγκέντρωση αυτή εξηγείται καθώς οι επενδυτές που αγοράζουν τα χαρτοφυλάκια (μη εξυπηρετούμενων) απαιτήσεων τείνουν να χρησιμοποιούν τους διαχειριστές που είχαν την ευθύνη των χαρτοφυλακίων αυτών προ της μεταβίβασης¹²², ενώ οι ίδιες οι τράπεζες αναθέτουν τη διαχείριση απαιτήσεων που αναμένεται να πωλήσουν σε συνδεδεμένες με αυτές εταιρείες¹²³.

136. Ωστόσο, η συγκέντρωση που παρατηρείται σε μικρό αριθμό ΑΕΔΑΔΠ εκτιμάται ως αναμενόμενη από κάποιους ανταγωνιστές καθώς, πέρα των ανωτέρω αναφερομένων, παρά τα ιδιαίτερος διογκωμένα μεγέθη της ελληνικής αγοράς, τα χαρακτηριστικά της αγοράς δεν θα επέτρεπαν την κερδοφόρα λειτουργία σε πάρα πολλούς παρόχους¹²⁴. Όπως άλλωστε επισημαίνει έτερη ανταγωνίστρια εταιρεία, ορισμένες από τις αδειοδοτημένες ΑΕΔΑΔΠ πέραν της πληρώσεως του τυπικού κριτηρίου της αδειοδότησης δεν έχουν αναλάβει ακόμα τη διαχείριση χαρτοφυλακίου απαιτήσεων¹²⁵.

137. Εντούτοις ένας εκ των ανωτέρω ανταγωνιστών¹²⁶ αποδίδει σε διαφορετικούς λόγους την προαναφερθείσα συγκέντρωση που παρατηρείται αναφέροντας ότι αν και «η αγορά διαχείρισης απαιτήσεων ξεκίνησε υπό προϋποθέσεις ορθολογικά το 2016, όμως στην πορεία θεσμικά, νομοθετικά και πολιτικά δεν υποστηρίχθηκε» καθώς, ενώ η ουσία της δημιουργίας του κλάδου ήταν η ανεξάρτητη, εκτός τραπεζών, διαχείριση των μη-εξυπηρετούμενων απαιτήσεων (ΜΕΑ), «[τ]ο τραπεζικό σύστημα αποφάσισε να κρατήσει τη διαχείριση των ΜΕΑ εντός των τραπεζών ή θυγατρικών των τραπεζών και όχι να συνεργαστεί με τις εξειδικευμένες εταιρείες διαχείρισης, οι οποίες για να λάβουν την άδεια διαχείρισης περνάνε μια πολύ αυστηρή διαδικασία αδειοδότησης από την Τράπεζα της Ελλάδος». Ως αποτέλεσμα «μεγάλωσε το πρόβλημα της μη βιώσιμης διαχείρισης των προβληματικών δανείων καθώς οι αρχικοί στόχοι μείωσης των ΜΕΑ όπου είχαν συμφωνηθεί για το τέλος του 2018 δεν "πιάστηκαν"». Αυτό είχε ως αποτέλεσμα «να συγκεντρωθεί ο κλάδος σε λίγες εταιρείες διαχείρισης ως επί το πλείστον σε αυτές οι οποίες ήταν άμεσα συνδεδεμένες με τα τραπεζικά ιδρύματα κάτι το οποίο εκτός από αθέμι(ι)το για τον ανταγωνισμό αποτελεί τον ορισμό της σύγκρουσης συμφερόντων» και ως άμεση συνέπεια «οι πιο πολλές εταιρείες διαχείρισης να μείνουν χωρίς δουλειά κάτι που κάνει το επιχειρηματικό εγχείρημα μη βιώσιμο εξ αρχής και παράλληλα γιγαντώνει τις εξαρτημένες με τις τράπεζες εταιρείες διαχείρισης». Όπως εν συνεχεία

121 Εκτιμάται ότι οι σχετικές αναφορές αφορούν τις FPS (Eurobank), Intrum (Πειραιώς) και Ceral (Alpha).Βλ. απαντητική επιστολή υπ' αρ. πρωτ. [...], [...] και [...]. Ομοίως και η [...].

122 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...]. Συναφώς και η [...].

123 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...].

124 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...].

125 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...].

126 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...].

120 [...]

συμπληρώνει, υπό το πρίσμα της πίεσης χρόνου βάσει του Σχεδίου Ηρακλής «το οποίο ρίχνει το βάρος στις λίγες εταιρείες διαχείρισης με στόχους που μοιάζουν ανέφικτοι προς υλοποίηση το διάστημα 2020 – 2021 [...] [ο]ι ξένοι επενδυτές πιεζόμενοι από τον στενό χρονικό ορίζοντα να φέρουν αποτέλεσμα θα στραφούν αναμφίβολα προς τις μεγαλύτερες εταιρείες του κλάδου τις πρακτικά “εξαρτημένες”. Η επίπτωση είναι η απότομη σμίκρυνση του κλάδου κάτι το οποίο κάνει ευάλωτη την αγορά σε χειραγωγήσιμες πρακτικές».

138. Σε κάθε περίπτωση, κάποιος εκ των ανταγωνιστών εκτιμούν ότι η αγορά η οποία χαρακτηρίζεται από μεγάλο εύρος υπηρεσιών θα οδηγηθεί εντέλει σε ιδιαίτερη εξειδίκευση¹²⁷, είτε σε συγκεκριμένους τύπους απαιτήσεων είτε σε συγκεκριμένους τύπους υπηρεσιών^{128, 129}, και μεσο-μακροπρόθεσμα σε μείωση των δραστηριοποιούμενων εταιρειών μέσω είτε συγχωνεύσεων είτε αποχωρήσεων¹³⁰.

139. Τέλος αρκετοί εκ των ανταγωνιστών εκτιμούν ότι η υπό κρίση πράξη δεν θα επηρεάσει ουσιαστικά την αγορά¹³¹, ούτε θα οδηγήσει στη δημιουργία νέων ή δυσχέραση υφιστάμενων εμποδίων εισόδου ή ανάπτυξης στην αγορά, καθώς, η εξαγοραζόμενη εταιρεία ήδη έχει υπό διαχείριση σημαντικό όγκο χαρτοφυλακίων¹³², ενώ παράλληλα η διαδικασία απόκτησης της άδειας είναι πολύ ξεκάθαρη και ανοικτή σε όποια επιχείρηση επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί στο κλάδο¹³³. Περαιτέρω υπάρχει η εκτίμηση ότι τέτοιου τύπου συναλλαγές βοηθούν τη συγκεκριμένη αγορά καθώς ενισχύουν τη δευτερογενή αγορά πωλησιών δανείων σε άλλους επενδυτές, δημιουργείται περαιτέρω δραστηριότητα, μεγαλύτενη η αγορά και δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας¹³⁴.

140. Ωστόσο, όπως αναφέρει ένας εκ των ανταγωνιστών,¹³⁵ «[η] εν λόγω συναλλαγή δεν αναμένεται να δημιουργήσει εμπόδια εισόδου αλλά ενδέχεται να δημιουργήσει εμπόδια ανάπτυξης, λόγω του μεγέθους των αναγκαίων επενδύσεων για να παραμείνει μία επιχείρηση ανταγωνιστική», ενώ σύμφωνα με έτερο ανταγωνιστή¹³⁶, «[η] λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά των ΑΕΔΑΔΠ [...] διασφαλίζεται μέσω της φύσης των εργασιών [...] καθώς είναι άμεσα συνδεδεμένη με την επίτευξη των ποσοστών ανακτήσεων που συμφωνούνται με τους κύριους των απαιτήσεων [...]. Ειδικότερα δε, με την έναρξη του ισχύος του πλαισίου “Ηρακλής”, η έμφαση στην επίτευξη των στόχων αναμένεται να ενταθεί με το δεδομένο ότι σε περίπτωση αποκλίσεων προβλέπεται μία σειρά από συνέπειες όπως, διακράτηση ποσοστού αμοιβής ή και αντικατάσταση του διαχειριστή».

141. Κάποιοι ανταγωνιστές αναφέρουν ότι καθώς η υλοποίηση του σχεδίου «Ηρακλής»¹³⁷ είναι σε εξέλιξη και το κανονιστικό και εν γένει νομοθετικό πλαίσιο αναμένεται να τροποποιηθεί^{138, 139}, δεν μπορούν να προχωρήσουν σε ασφαλή εκτίμηση. Ωστόσο μία εξ αυτών¹⁴⁰ εκτιμά ότι «[η] αναμενόμενη εξέλιξη πάρα ταύτα ενδεχομένως να μεγε(ν)θύνει την ούτως ή άλλως αναμενόμενη επιρροή που θα επιφέρει η υπό κρίση συγκέντρωση στην σχετική αγορά, πιθανότατα υπέρ των Α.Ε.Δ.Α.Δ.Π. που συμμετέχουν στην εν λόγω συγκέντρωση, η οποία εκτιμάται ότι μεσομακροπρόθεσμα θα ενισχύσει ακόμα περισσότερο τις τελευταίες, περιορίζοντας βαθμιαία τις δυνατότητες ανάπτυξης των ανταγωνιστών, κυρίως σε ρόλους υπεργολαβίας», καθώς η υπό κρίση συναλλαγή «δημιουργεί σημαντικές οικονομίες κλίμακας σε μια υπό διαμόρφωση αγορά» και «πιθανολογείται ότι θα οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της ισχύος [των μερών] στην αγορά».

142. Αξίζει περαιτέρω να σημειωθεί η άποψη που διατυπώθηκε¹⁴¹ ότι «[ο]ι τράπεζες [ΣτΣ ως κύριοι των απαιτήσεων] θα πρέπει να διευρύνουν τις διαγωνιστικές διαδικασίες για την ανάθεση διαχείρισης χαρτοφυλακίων με δάνεια σε καθυστέρηση προκειμένου να έχουν όλες οι αδειοδοτημένες ΑΕΔΑΔΠ ευκαιρίες να ενεργοποιηθούν» καθώς «[α]υτό που ενδεχομένως λείπει από την αγορά είναι διαγωνιστικές διαδικασίες για την ανάθεση σε τρίτους της διαχείρισης δανείων και απαιτήσεων, ιδίως σε περαιώσεις που απαιτούν πιο εξειδικευμένες υπηρεσίες και λύσεις που θα επέτρεπε στους εξειδικευμένους διαχειριστές [...] να προσφέρουν εποικοδομητικές λύσεις που επιταχύνουν περαιτέρω την εξυγίανση των προβληματικών δανείων».

143. Τέλος από την πλειονότητα των ανταγωνιστών δεν εκτιμάται ότι θα επηρεαστεί η θέση των δανειοληπτών¹⁴² καθώς «οι απαιτήσεις τους παραμένουν ακριβώς οι ίδιες, η δε συναλλαγή τους για την εξυπηρέτηση των οφειλών τους ωφελείται, καθώς οι διαχειριστές απαιτήσεων διαθέτουν τεχνογνωσία, έχουν προηγμένα συστήματα και έχουν την ευχέρεια να προτείνουν σημαντικά περισσότερες λύσεις απ' ό,τι το τραπεζικό σύστημα μπορούσε στο παρελθόν»¹⁴³. Παράλληλα, ο εποπτικός ρόλος της Τράπεζας της Ελλάδος «διασφαλίζει την λειτουργία των ενεργειών με συγκεκριμένους κανόνες με σκοπό την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και το αμοιβαίο όφελος για όλους τους εμπλεκόμενους»¹⁴⁴ και «όλες οι εταιρείες του κλάδου, ανεξαιρέτως, είναι υποχρεωμένες να εφαρμόζουν κατά την επικοινωνία με τους δανειολήπτες και τη διαχείριση των οφειλών τους, τα εγκεκριμένα από την Τράπεζα της Ελλάδος Πλαίσια Διαχείρισης Χαρτοφυλακίου και του Κώδικα Δεοντολογίας»¹⁴⁵. Ωστόσο εκ μέρους μίας ανταγωνίστριας επιχείρησης εκφράζεται προβληματισμός «με την παραδοχή ότι οι συμμετέχουσες Α.Ε.Δ.Α.Δ.Π. είναι

127 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...].

128 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...].

129 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...].

130 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...].

131 Βλ. την απαντητική επιστολή υπ' αρ. πρωτ. [...].

132 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...].

133 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...].

134 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...], καθώς και την υπ' αρ. πρωτ. [...].

135 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...].

136 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...].

137 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...] και την υπ' αρ. πρωτ. [...].

138 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...].

139 Βλ. σχετικά και παρ. 98 της παρούσας αναφορικά με πρόταση Οδηγίας και πρόταση Κανονισμού.

140 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...].

141 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...].

142 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...] και την υπ' αρ. πρωτ. [...].

143 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...].

144 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...].

145 Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. [...].

άμεσοι ανταγωνιστές, η απώλεια της άμιλλας μεταξύ των, ενδεχομένως να επηρεάσει τη στρατηγική και πολιτική αυτών έναντι των υποκειμένων στις απαιτήσεις οφειλετών και κατά περίπτωση την πολιτική των ανταγωνιστών διαχειριστών δεδομένου ότι σημαντικό μέρος των οφειλετών προέρχεται από κοινή δεξαμενή»¹⁴⁶.

Η. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ Η.1 Εισαγωγή

144. Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 3959/2011¹⁴⁷, η Ε.Α., εφόσον διαπιστώσει ότι η υποβληθείσα συγκέντρωση, καίτοι εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής την παρ. 1 του άρθρου 6, εντούτοις δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά, με απόφασή της, που εκδίδεται εντός ενός μηνός από την πλήρη και προσήκουσα γνωστοποίηση, εγκρίνει τη συγκέντρωση. Ουσιαστικό κριτήριο ελέγχου των συγκεντρώσεων αποτελεί, κατά την παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 3959/2011¹⁴⁸, ο σημαντικός ή μη περιορισμός του ανταγωνισμού ως αποτέλεσμα της υπό κρίση συγκέντρωσης, στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό τμήμα της, και ιδίως με την δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

145. Η υπό κρίση πράξη είναι μία οριζόντια συγκέντρωση, δεδομένου ότι οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις doValue και FPS δραστηριοποιούνται στις ίδιες σχετικές αγορές, όπως αυτές αναλύθηκαν ανωτέρω, και αποτελούν ανταγωνιστές στις εν λόγω αγορές. Η REO Servicer αποτελεί νεοσυσταθείσα εταιρεία και δε δραστηριοποιείται σε καμία αγορά.

¹⁴⁶ Βλ την υπ' αρ. πρωτ. [...].

147. Κατά την παρ. 3 του άρθρου 8 ν. 3959/2011: «Αν διαπιστωθεί ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, παρ' ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επί μέρους αγορές στις οποίες αφορά, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, με απόφασή της που εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση εγκρίνει τη συγκέντρωση».

148. Κατά την παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 3959/2011: «Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων, η οποία υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση μιας δεσπόζουσας θέσης». Στην παρ. 2 συγκεκριμενοποιούνται τα κριτήρια που λαμβάνει υπόψη της η Ε.Α. κατά την αξιολόγησή της: «Για την εκτίμηση της δυνατότητας μιας συγκέντρωσης να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό υπό την έννοια της παραγράφου 1, λαμβάνονται υπόψη ιδιαίτερα η διάρθρωση όλων των σχετικών αγορών, ο πραγματικός ή δυνητικός ανταγωνισμός εκ μέρους επιχειρήσεων εγκατεστημένων εντός ή εκτός Ελλάδας, η ύπαρξη νομικών ή πραγματικών εμποδίων εισόδου στην αγορά, η θέση των συμμετεχουσών στη Συγκέντρωση επιχειρήσεων στην αγορά και η χρηματοοικονομική τους ισχύς, οι εναλλακτικές δυνατότητες επιλογής που έχουν οι προμηθευτές και χρήστες, η πρόσβαση στις πηγές εφοδιασμού ή στις αγορές διάθεσης των προϊόντων, η εξέλιξη της προσφοράς και της ζήτησης των σχετικών αγαθών και υπηρεσιών, τα συμφέροντα των ενδιαμέσων και τελικών καταναλωτών, καθώς και η συμβολή στην τεχνική και οικονομική πρόοδο και στη βελτίωση της οικονομικής αποτελεσματικότητας, υπό τον όρο ότι η συμβολή αυτή είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών και δεν αποτελεί εμπόδιο για τον ανταγωνισμό».

146. Συνεπώς, ακολούθως με την ανωτέρω οριοθέτηση των σχετικών αγορών και τα αναλυτικώς εκτεθέντα μερίδια αγοράς θα πρέπει να εξεταστούν τυχόν επιπτώσεις της υπό κρίση συναλλαγής στην (οριζοντίως επηρεαζόμενη) ευρύτερη αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις σε ιδιώτες και επιχειρήσεις με και χωρίς εξασφάλιση. Σημειώνεται ότι η αγορά αυτή, ως έχει ήδη αναλυθεί, θα μπορούσε να καταταμηθεί περαιτέρω στην αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (μη εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες) σε επιχειρήσεις με και χωρίς εξασφάλιση [ΠΙΝΑΚΑΣ 4] και σε ιδιώτες ομοίως με και χωρίς εξασφάλιση [ΠΙΝΑΚΑΣ 10]. Οι δύο αυτές αγορές με τις επιμέρους υπό αγορές στη συνέχεια θα εξεταστούν χωριστά.

Η.2 Αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (μη εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες) σε ιδιώτες και επιχειρήσεις με και χωρίς εξασφάλιση

147. Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς (πιθανότητα δημιουργίας ή ενίσχυσης ατομικής δεσπόζουσας θέσης) επισημαίνεται ότι στην ευρύτερη αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις σε ιδιώτες και επιχειρήσεις με και χωρίς εξασφάλιση η γνωστοποιούμενη είχε προ της εξεταζόμενης συναλλαγής μερίδιο [...], το οποίο κατόπιν της συναλλαγής θα ανέρχεται σε [...] [ΠΙΝΑΚΑΣ 1]. Η ενιαία οντότητα θα βρίσκεται στη δεύτερη θέση, ενώ η [...] βρίσκεται στην πρώτη θέση με μερίδιο [...] μονάδες μεγαλύτερο από το μερίδιο της ενιαίας οντότητας και ανερχόμενο σε [...]%. Σημειώνεται ότι η [...] κατέλαβε το μερίδιο αυτό άμα τη εμφανίσει της το έτος 2019.

148. Στην υπό εξέταση σχετική αγορά υφίσταται και *έτερος ανταγωνιστής με σημαντική παρουσία*, η [...] με μερίδιο ανερχόμενο σε [...]%, ακολουθούμενη από την [...] με μερίδιο [...]%, και άλλους μικρότερους ανταγωνιστές με χαμηλά μερίδια [...]. Η αγορά είναι αρκετά συγκεντρωμένη με το δείκτη HHI να ανέρχεται σε [...] μονάδες πριν τη συναλλαγή και [...] μετά τη συναλλαγή, ωστόσο η ανταγωνιστική δομή της αγοράς δε μεταβάλλεται, όπως προκύπτει και από την οριακή μεταβολή του δείκτη Δ, ο οποίος παραμένει χαμηλότερος των 150 μονάδων και ανέρχεται σε [...]. Παράλληλα, η FPS ήταν και (μετά την υπό κρίση συναλλαγή) παραμένει στη δεύτερη θέση, με *χαμηλή αύξηση του μεριδίου της* ([...]).

149. Η αγορά αυτή εμφανίζει *δυναμικότητα*, δεδομένου ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της ΤτΕ, από το 2016, με τη θέση σε ισχύ του ν. 4354/2015, έως σήμερα έχουν λάβει άδεια λειτουργίας συνολικά 23 εταιρείες υπό τη νομική μορφή της ΑΕΔΑΔΠ του ν. 4354/2015¹⁴⁹, Συγκεκριμένα, σχετική άδεια από την ΤτΕ έλαβαν 10 εταιρείες εντός του 2016-2017, 6 εταιρείες εντός του 2018 και 7 εταιρείες εντός του 2019, ενώ δραστηριοποίηση στη αγορά (υπό την έννοια της ανάληψης διαχείρισης χαρτοφυλακίου απαιτήσεων)¹⁵⁰ παρουσιάζουν συνολικά 3 εταιρείες κατά το 2017, 8 εταιρείες κατά το 2018 και 14 εταιρείες κατά το 2019.

¹⁴⁹ Βλ. σχετικά <https://www.bankofgreece.gr/kiries-leitourgies/eporpteia/eporpteyomena-idrymata>.

¹⁵⁰ Σημειώνεται ότι όπως προκύπτει από την υπ' αρ. πρωτ. [...]

150. Η δυναμικότητα της αγοράς αντικατοπτρίζεται και στα μερίδια της αγοράς τα οποία εμφανίζουν μεταβλητότητα με σημαντικές ανακατατάξεις, με την FPS μάλιστα να έχει χάσει το μεγαλύτερο μέρος του μεριδίου της από το 2017, οπότε ανερχόταν σε [...]%, μέχρι το 2019, έτος στο οποίο όπως αναφέρθηκε έχει μερίδιο [...]%, [...]. Σημαντική μεταβλητότητα με αυξομειώσεις κατ' έτος εμφανίζουν επίσης τα μερίδια των λοιπών ανταγωνιστών, όπως επί παραδείγματι η [...] η οποία το 2018 επιτυγχάνει σημαντική αύξηση του μεριδίου αγοράς της (από [...] % το 2017, σε [...] % το 2018, για να υποχωρήσει το 2019 στο [...]%).

151. Το περιορισμένο μερίδιο αγοράς της ενιαίας οντότητας, το οποίο δεν υπερβαίνει το 25%, η θέση της και των ανταγωνιστών της στην ευρύτερη αγορά σε συνδυασμό με τη δυναμικότητα της αγοράς, δεν υποδεικνύουν την ύπαρξη ατομικής δεσπόζουσας θέσης της ενιαίας οντότητας.

152. Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς (πιθανότητα δημιουργίας ή ενίσχυσης συλλογικής δεσπόζουσας θέσης) επισημαίνεται ότι στην εξεταζόμενη αγορά η μεταβολή του «δέλτα» είναι κατώτερη των 150 μονάδων, εντός του ασφαλούς ορίου που προβλέπει η ανακοίνωση της Ε.Ε. για την αξιολόγηση των οριζοντίων συγκεντρώσεων¹⁵¹. Η ενιαία οντότητα θα έχει μερίδιο [...]%, πίσω από τον [...] που έχει μερίδιο αγοράς [...]%, ενώ προηγείται της [...] που έχει μερίδιο αγοράς [...] % και της [...] με μερίδιο [...]%, δηλαδή ο πρώτος με την ενιαία οντότητα θα έχουν απόσταση [...] ποσοστιαίων μονάδων, ενώ με τρίτο και τον τέταρτο άνω των [...] ποσοστιαίων μονάδων, παρατηρείται συνεπώς έντονη ασυμμετρία των μεριδίων αγοράς μεταξύ των παικτών στην αγορά¹⁵², στοιχείο σημαντικό διότι ο συντονισμός είναι πιο εύκολος σε περίπτωση συμμετρικών και σταθερών μεριδίων αγοράς¹⁵³, ενώ επαρκής βαθμός συμμετρίας μεταξύ των μερών του ολιγοπωλίου συμβάλλει στην εδραίωση και τη διατήρηση πιθανού συντονισμού (ως προς την τιμή, την κατανομή πελατείας ή τις παραγόμενες ποσότητες), με αποτέλεσμα τα οφέλη του συντονισμού να μπορούν να επιμεριστούν συμμετρικά και να είναι πιο ελκυστικά. Εξάλλου, σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των μεριδίων αγοράς κατά τη διάρκεια ενός χρονικού διαστήματος αποτελούν ένδειξη ότι η αγορά είναι ανταγωνιστική και συνηγορούν κατά της στοιχειοθέτησης συλλογικής δεσπόζουσας θέσης

151 Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση οριζοντίων συγκεντρώσεων παρ. 19-21.

152 Επί της σημασίας της (α) συμμετρίας μεριδίων πρβλ ενδεικτικά απόφαση ΠΕΚ Τ-102/96, ό.π. Βλ επίσης, απόφαση Ε.Επ. Μ.2420, Mitsui/CVRD/Caemi, σκ. 223, 225. Μ.1681, Akzo Nobel/Hoechst Roussel VET, σκ. 37. Μ.4338, Cinven/Warburg Pincus/Casema/Multicabel, σκ. 43-48. Βλ. επίσης Μ.4154, Degussa/Dow, σκ. 28-29.

153 Βλ. απόφαση Ε.Επ. Μ.358, Pilkington/SIV, σκ. 63. Μ.2533, BP/EON, σκ. 45, 47-52, 72. Βλ. επίσης απόφαση ΠΕΚ Τ-102/96 ό.π, σκ. 207-208, 222, και αποφάσεις Ε.Επ. Μ.190, Nestle/Perrier, σκ. 123, Μ.3314, Air Liquide/Messer Targets, σκ. 85, 92, 118, 123, 94/208/EK, Mannesmann/Valourec/Ilva, σκ. 48-50, 53, 55, 59, 97/25/EK, ABB/Daimler-Benz, σκ. 88, Μ.1673, VEBA/VIAG, σκ. 64-65, Μ.2690, Solvay/Montedison-Ausimont, σκ. 46, Μ.1440, Lucent Technologies/Ascend Communications, σκ. 18, Μ.1882, Pirelli/BICC, σκ. 87, Μ.4215, Glatfelter/Crompton Assets, σκ. 72, 120-121.

στη σχετική αγορά¹⁵⁴. Ως έχει ήδη καταδειχθεί η αγορά εμφανίζει δυναμικότητα¹⁵⁵ και ακολούθως μεταβλητότητα των μεριδίων αγοράς, ενώ ενδεικτικά η νεοεισερχόμενη επιχείρηση [...] κατέλαβε την πρώτη θέση με την εισοδό της στην αγορά.

153. Θα πρέπει εξάλλου να συνεκτιμηθεί και η αντισταθμιστική ισχύς των πελατών των εταιριών διαχείρισης απαιτήσεων, που δεν είναι άλλοι από τις τράπεζες, οργανισμοί με μεγάλη διαπραγματευτική ισχύ λόγω του μεγέθους, της εμπορικής τους σημασίας, αλλά και της ικανότητάς τους να στραφούν σε εναλλακτικούς προμηθευτές¹⁵⁶, σε μια αγορά με νέες εισόδους κάθε έτος.

154. Εξάλλου, με βάση τα στοιχεία που βρίσκονται αυτή τη στιγμή στη διάθεση της Επιτροπής, δεν υφίστανται ούτε δημιουργούνται μετά την υπό κρίση συγκέντρωση διαρθρωτικοί δεσμοί μεταξύ των δραστηριοποιούμενων στις εν λόγω σχετικές αγορές επιχειρήσεων, που να δύνανται να οδηγήσουν στη δημιουργία ενός μηχανισμού συντονισμού και επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση αποκλίσεων από τους όρους συντονισμού¹⁵⁷.

155. Βάσει του συνόλου των ως άνω διαπιστώσεων συνάγεται ότι η συγκέντρωση δεν θα μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στην ως άνω αγορά με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής ή συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.

Η.3 Υπο αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (μη εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες) σε επιχειρήσεις με και χωρίς εξασφάλιση

156. Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς (πιθανότητα δημιουργίας ή ενίσχυσης ατομικής δεσπόζουσας θέσης), επισημαίνεται ότι στην πρώτη αγορά (της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (μη εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες) σε επιχειρήσεις με και χωρίς εξασφάλιση) η γνωστοποιούσα είχε προ της εξεταζόμενης συναλλαγής μερίδιο [...]%, το οποίο κατόπιν της συναλλαγής θα ανέρχεται σε [...] % [ΠΙΝΑΚΑΣ 4]. Στην αγορά αυτή η ενιαία οντότητα θα κατέχει τη δεύτερη θέση, με το μερίδιο αγοράς της [...] να είναι [...] και ανερχόμενο σε [...]%, ενώ υφίσταται και ένας ακόμη ανταγωνιστής στην τρίτη θέση, η [...] με μερίδιο [...] % και αρκετοί ανταγωνιστές με χαμηλό μερίδιο αγοράς [...].

157. Η αγορά αυτή μπορεί με τη σειρά της να καταμνηθεί ανάλογα το αν αφορά απαιτήσεις από δάνεια και πιστώσεις (α) με εξασφάλιση [ΠΙΝΑΚΑΣ 2] και (β) χωρίς εξασφάλιση [ΠΙΝΑΚΑΣ 3] ως εξής:

(α) αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (ενήμερες, σε καθυστέρηση και μη εξυπηρετούμενες) με εξασφάλιση, στην οποία η γνωστοποιούσα

154 Βλ. απόφαση ΠΕΚ Τ-342/99 ό.π, σκ. 111, 117-119, και απόφαση Ε.Επ. Μ.190, Nestle/Perrier, σκ. 46.

155 Βλ. ΠΕΚ Τ-342/99, ό.π, σκ. 219-222, (Ε.Επ. Μ.2502, Cargill/Cerestar, σκ. 21, Μ.2537, Philips/Marconi Medical Systems, σκ. 46.

156 Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση οριζοντίων συγκεντρώσεων, ό.π., παρ. 65-67. Βλ. απόφαση Ε.Επ. Μ.2533, ό.π, σκ. 128-132. Βλ. επίσης αποφάσεις Ε.Επ. Μ.3732, Procter & Gamble/Gillette, σκ. 24, Μ.774, Saint-Gobain/Wacker-Chemie/NOM, σκ. 228-229, 265, Μ.3314, ό.π, σκ. 125. Βλ. τέλος απόφαση Ε.Επ. Μ.190, Nestle/Perrier, σκ. 78, Μ.1673, ό.π, σκ.86.

157 Βλ. απόφαση ΔΕΕ Impala, ό.π., σκ. 123.

είχε προ της εξεταζόμενης συναλλαγής μερίδιο [...]%, το οποίο κατόπιν της συναλλαγής θα ανέρχεται σε [...]%. [ΠΙΝΑΚΑΣ 2]. Στην αγορά αυτή η ενιαία οντότητα θα κατέχει τη δεύτερη θέση, με το μερίδιο αγοράς της [...] να είναι [...] και ανερχόμενο σε [...]%, ενώ υφίσταται και ένας ακόμη ανταγωνιστής στην τρίτη θέση, η [...] με μερίδιο [...] και αρκετοί ανταγωνιστές με χαμηλό μερίδιο αγοράς [...].

(β) αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (ενήμερες, σε καθυστέρηση και μη εξυπηρετούμενες) χωρίς εξασφάλιση [ΠΙΝΑΚΑΣ 3], στην οποία η γνωστοποιούσα είχε προ της εξεταζόμενης συναλλαγής [...] μερίδιο [...]%, το οποίο κατόπιν της συναλλαγής θα ανέρχεται σε [...]%. Η αγορά αυτή δεν είναι επηρεαζόμενη και δεν αξιολογείται.

158. Η αγορά αυτή (της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (μη εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες) σε επιχειρήσεις (με και χωρίς εξασφάλιση) μπορεί επίσης να καταταχθεί και ανάλογα με το αν αφορά απαιτήσεις από δάνεια και πιστώσεις που είναι (α) σε καθυστέρηση [ΠΙΝΑΚΑΣ 6] στην οποία η γνωστοποιούσα είχε προ της εξεταζόμενης συναλλαγής [...] μερίδιο [...]%, το οποίο κατόπιν της συναλλαγής θα ανέρχεται σε [...]% (μη επηρεαζόμενη αγορά) και (β) ενήμερες [ΠΙΝΑΚΑΣ 7], στην οποία η γνωστοποιούσα είχε προ της εξεταζόμενης συναλλαγής μερίδιο [...]%, το οποίο κατόπιν της συναλλαγής θα ανέρχεται σε [...]% (μη επηρεαζόμενη αγορά) και (γ) μη εξυπηρετούμενες [ΠΙΝΑΚΑΣ 5], στην οποία η γνωστοποιούσα είχε προ της εξεταζόμενης συναλλαγής [...] μερίδιο [...]%, το οποίο κατόπιν της συναλλαγής θα ανέρχεται σε [...]%. Η αγορά αυτή δεν είναι επηρεαζόμενη και δεν αξιολογείται.

159. Στην αγορά αυτή η ενιαία οντότητα θα κατέχει τη δεύτερη θέση, με το μερίδιο αγοράς της [...] να είναι [...] και ανερχόμενο σε [...]%, ενώ υφίσταται και ένας ακόμη ανταγωνιστής στην τρίτη θέση, η [...] με μερίδιο [...]%, και αρκετοί άλλοι ανταγωνιστές με χαμηλό μερίδιο αγοράς [...]. Σημειώνεται ότι αν στην υπο αγορά αυτή περιληφθούν μόνο οι μη εξυπηρετούμενες απαιτήσεις από δάνεια και πιστώσεις με εξασφάλιση το μερίδιο της ενιαίας οντότητας εμφανίζεται [...] του [...] και ανέρχεται σε [...]%, με την ενιαία οντότητα πάντως να παραμένει στη δεύτερη θέση και την [...] να βρίσκεται στην πρώτη με μερίδιο σημαντικά υψηλότερο και ανερχόμενο σε [...]%, ενώ υφίσταται και στην περίπτωση αυτή και ένας ακόμη ανταγωνιστής στην τρίτη θέση, η [...] με μερίδιο [...]%, καθώς και αρκετοί άλλοι ανταγωνιστές με χαμηλό μερίδιο αγοράς [...].

160. Συνεπώς, σε όλες τις ως άνω υπο-αγορές το μερίδιο αγοράς της ενιαίας οντότητας θα είναι χαμηλότερο ή οριακά υψηλότερο του [...] και εκτιμάται ότι λόγω του περιορισμένου μεριδίου αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, δεν είναι πιθανόν να εμποδίσουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό και μπορούν να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά¹⁵⁸. Εξάλλου η ενιαία οντότητα θα είναι στη δεύτερη θέση, με το μερίδιο της πρώτης επιχείρησης [...] να εμφανίζεται σημαντικά υψηλότερο και συχνά [...] του μεριδίου της νέας οντό-

τητας. Ως δε έχει ήδη αναλυθεί υπό (Α) κατά την αξιολόγηση της ευρείας αγοράς διαχείρισης απαιτήσεων από δάνειων και πιστώσεις, πρόκειται για μια ευρύτερη αγορά δυναμική, με μεταβλητά μερίδια και νέες εισόδους ανταγωνιστών. Τα ανωτέρω στοιχεία δεν υποδεικνύουν την ύπαρξη ατομικής δεσπόζουσας θέσης της ενιαίας οντότητας στις εξεταζόμενες αγορές.

161. Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς (πιθανότητα δημιουργίας ή ενίσχυσης συλλογικής δεσπόζουσας θέσης) στις επηρεαζόμενες αγορές ο πρώτος με την ενιαία οντότητα θα έχουν απόσταση περίπου [...] ποσοστιαίων μονάδων, ενώ με τρίτο και τον τέταρτο άνω των [...] ή και άνω των [...] ποσοστιαίων μονάδων, παρατηρείται συνεπώς έντονη ασυμμετρία των μεριδίων αγοράς μεταξύ των παικτών στην αγορά, στοιχείο σημαντικό διότι, όπως αναλύθηκε υπό (Α) κατά την αξιολόγηση της ευρείας αγοράς διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις, ο συντονισμός είναι πιο εύκολος σε περίπτωση συμμετρικών και σταθερών μεριδίων αγοράς. Ως δε έχει ήδη καταδειχθεί η αγορά εμφανίζει δυναμικότητα¹⁵⁹ και ακολούθως μεταβλητότητα των μεριδίων αγοράς, ενώ ενδεικτικά η νεοεισερχόμενη επιχείρηση [...] κατέλαβε την πρώτη θέση με την είσοδό της στην αγορά. Είναι επίσης χαρακτηριστικό ότι οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις εμφανίζουν από το 2017 πτώση των μεριδίων τους.

162. Θα πρέπει εξάλλου να συνεκτιμηθεί και στις υπο-αγορές αυτές κατά τα προαναφερθέντα υπό (Α) και η αντισταθμιστική ισχύς των πελατών των εταιριών διαχείρισης απαιτήσεων, που και στις υπο αγορές αυτές είναι προφανώς οι τράπεζες, οργανισμοί με μεγάλη διαπραγματευτική ισχύ λόγω του μεγέθους, της εμπορικής τους σημασίας, αλλά και της ικανότητάς τους να στραφούν σε εναλλακτικούς προμηθευτές, σε μια αγορά με νέες εισόδους κάθε έτους.

163. Ισχύει δε ότι με βάση τα στοιχεία που βρίσκονται αυτή τη στιγμή στη διάθεση της Επιτροπής, δεν υφίστανται ούτε δημιουργούνται μετά την υπό κρίση συγκέντρωση ιδιαίτεροι διαρθρωτικοί δεσμοί μεταξύ των δραστηριοποιούμενων στις εν λόγω σχετικές αγορές επιχειρήσεων, που να δύνανται να οδηγήσουν στη δημιουργία ενός μηχανισμού συντονισμού και επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση αποκλίσεων από τους όρους συντονισμού.

164. Βάσει του συνόλου των ως άνω διαπιστώσεων συνάγεται ότι η συγκέντρωση δεν θα μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στην ως άνω αγορά με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής ή συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.

Η.4 Υπο-αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (μη εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες) σε ιδιώτες με και χωρίς εξασφάλιση

165. Ως προς την αγορά αυτή και τις υποκατηγορίες της θα πρέπει καταρχήν να διευκρινιστεί ότι [...] η υπό κρίση πράξη δεν μεταβάλλει τις ανταγωνιστικές συνθήκες και τη δομή της αγοράς σε σύγκριση με την κρατού-

¹⁵⁸ Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων ό.π., παρ. 18.

¹⁵⁹ Βλ. ΠΕΚ Τ-342/99, ό.π., σκ. 219-222, σκ. 257. Βλ. επίσης αποφάσεις Ε.Ε.τ. Μ.2502, Cargill/Cerestar, σκ. 21, Μ.2537, Philips/Marconi Medical Systems, σκ. 46.

σα προ της συγκέντρωσης κατάσταση. [...]%) [...]»¹⁶⁰. Η έλλειψη αντίκτυπου στην αγορά συνεπεία της υπό κρίση συναλλαγής καταδεικνύεται και από το ότι ο δείκτης CR3 στην ευρύτερη αγορά και στις υπο αγορές αυτής (ήτοι με εξασφάλιση και χωρίς εξασφάλιση) παρουσιάζει *οριακή μεταβολή* ([...]).

166. Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς (πιθανότητας δημιουργίας ή ενίσχυσης ατομικής δεσπόζουσας θέσης) επισημαίνεται ότι στην υπο-αγορά της διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (μη εξυπηρετούμενες, σε καθυστέρηση και ενήμερες) *σε ιδιώτες* με και χωρίς εξασφάλιση [ΠΙΝΑΚΑΣ 10], η γνωστοποιούσα δεν είχε παρουσία προ της εξεταζόμενης συναλλαγής ενώ με την απόκτηση της FPS το μερίδιό της θα ανέρχεται σε [...]%. Στην υπο-αγορά αυτή η [...] βρίσκεται στην πρώτη θέση με μερίδιο [...]%, ακολουθούμενη από την ενιαία οντότητα με [...]%, την [...] με μερίδιο [...] και τη [...] με μερίδιο [...]%.

167. Στις υπο-αγορές της ως άνω αγοράς ομοίως η γνωστοποιούσα δεν είχε παρουσία προ της εξεταζόμενης συναλλαγής και συνεπεία της υπό κρίση πράξης η κατάσταση διαμορφώνεται ως εξής: (α) στην αγορά της διαχείρισης *απαιτήσεων* από δάνεια και πιστώσεις με *εξασφάλιση* [ΠΙΝΑΚΑΣ 8] το μερίδιο της ενιαίας οντότητας θα ανέρχεται σε [...]%, ενώ στην πρώτη θέση βρίσκεται η [...] με μερίδιο [...]%, ενώ οι λοιποί ανταγωνιστές έχουν πολύ μικρά μερίδια (κάτω του 5%) (β) στην υπο-αγορά της διαχείρισης *απαιτήσεων* από δάνεια και πιστώσεις *χωρίς εξασφάλιση* [ΠΙΝΑΚΑΣ 9] το μερίδιο της ενιαίας οντότητας ανέρχεται σε [...]%, ενώ στην πρώτη θέση βρίσκεται με [...] διαφορά η [...] με μερίδιο [...] ακολουθούμενη από την ενιαία οντότητα με [...]%, τη [...] με μερίδιο [...] και την [...] με μερίδιο [...] (γ) στην υπο αγορά της διαχείρισης των ενήμερων απαιτήσεων [ΠΙΝΑΚΑΣ 11] στην πρώτη θέση βρίσκεται η [...] με μερίδιο [...]%, ακολουθούμενη από την ενιαία οντότητα με μερίδιο [...]%, ενώ οι λοιποί ανταγωνιστές έχουν πολύ μικρά μερίδια (κάτω του 5%).

168. Σημειώνεται ότι η αγορά αυτή ενδεχομένως μπορεί να διακριθεί ανάλογα με την ύπαρξη ή όχι εξασφάλισης¹⁶¹, με την ενιαία οντότητα και στην περίπτωση αυτή να παραμένει στη δεύτερη θέση με μερίδιο [...] και [...] αντιστοίχως, ενώ προηγείται η [...] με μερίδιο [...] και [...] αντιστοίχως, συνεπώς και υπό την κατηγοριοποίηση αυτή η ενιαία οντότητα θα βρίσκεται στη δεύτερη θέση. Εξάλλου το μερίδιο αγοράς της εξαγοραζόμενης FPS στην υποκατηγορία αυτή, όπως και σε όλες τις κατηγορίες των ενδεχόμενων υπο-αγορών ενήμερων απαιτήσεων ιδιωτικού τομέα μειώθηκε το 2019 σε σχέση με το 2018, κατά [...] με [...] ποσοστιαίες μονάδες.

169. Η ενδεχόμενη υπο-αγορά ενήμερων απαιτήσεων λιανικής χωρίς εξασφάλιση υπολείπεται του [...] της συνολικής υπο-αγοράς διαχείρισης απαιτήσεων λιανικής χωρίς εξασφάλιση και του [...] του συνόλου

των απαιτήσεων λιανικής που έχουν αναλάβει οι ΑΕ-ΔΑΔΠ, δεδομένου ότι τα ενήμερα δάνεια και πιστώσεις δεν ανήκουν στην κατηγορία των προβληματικών ή εν δυνάμει προβληματικών ανοιγμάτων που τα πιστωτικά ιδρύματα καταβάλουν προσπάθειες να μειώσουν στο πλαίσιο βελτίωσης του δανειακού τους χαρτοφυλακίου και ακολούθως η συγκεκριμένη κατηγορία παραμένει σε επίσημη υψηλά ποσοστά υπό την διαχείριση των ίδιων των πιστωτικών ιδρυμάτων καθώς λειτουργεί θετικά ως την εικόνα του δανειακού τους χαρτοφυλακίου. Επίσης, ως ήδη αναφέρθηκε οι δείκτες συγκέντρωσης CR3 και CR4 της εξεταζόμενης υπο-αγοράς ενήμερων απαιτήσεων λιανικής χωρίς εξασφάλιση, [...] δεν διαφοροποιούνται ουσιαστικά [...].

170. Τα ανωτέρω χαρακτηριστικά της αγοράς, το γεγονός ότι η ενιαία οντότητα θα βρίσκεται στη δεύτερη θέση στην εξεταζόμενη αγορά και στις υποκατηγορίες αυτής, σε συνδυασμό με την *παρουσία ενός ισχυρότερου ανταγωνιστή* (της [...] ή της [...]) σε συνδυασμό με την *πτώση των μεριδίων* της FPS από το 2017 και τη *μεταβλητότητα των μεριδίων*, δεν συνηγορεί υπέρ της ύπαρξης ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

171. Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς (πιθανότητα δημιουργίας ή ενίσχυσης συλλογικής δεσπόζουσας θέσης) ως έχει ήδη καταδειχθεί η αγορά εμφανίζει *δυναμικότητα* και ακολούθως *μεταβλητότητα των μεριδίων αγοράς*, ενώ ενδεικτικά η νεοεισερχόμενη επιχείρηση [...] κατέλαβε την πρώτη θέση με την είσοδό της στην αγορά. Είναι επίσης χαρακτηριστικό ότι οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις εμφανίζουν από το 2017 πτώση των μεριδίων τους.

172. Θα πρέπει εξάλλου να συνεκτιμηθεί και στις υπο-αγορές αυτές κατά τα προαναφερθέντα υπό (Α) και (Β) και η *αντισταθμιστική ισχύς των πελατών* των εταιριών διαχείρισης απαιτήσεων, που και στις υπο-αγορές αυτές είναι προφανώς οι τράπεζες, οργανισμοί με μεγάλη διαπραγματευτική ισχύ λόγω του μεγέθους, της εμπορικής τους σημασίας, αλλά και της ικανότητάς τους να στραφούν σε εναλλακτικούς προμηθευτές, σε μια αγορά με νέες εισόδους κάθε έτος.

173. Ισχύει δε ότι με βάση τα στοιχεία που βρίσκονται αυτή τη στιγμή στη διάθεση της Επιτροπής, δεν υφίστανται ούτε δημιουργούνται μετά την υπό κρίση συγκέντρωση διαρθρωτικοί δεσμοί μεταξύ των δραστηριοποιούμενων στις εν λόγω σχετικές αγορές επιχειρήσεων, που να δύνανται να οδηγήσουν στη δημιουργία ενός μηχανισμού συντονισμού και επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση αποκλίσεων από τους όρους συντονισμού.

174. Βάσει του συνόλου των ως άνω διαπιστώσεων συνάγεται ότι η συγκέντρωση δεν θα μεταβάλει ουσιαστικά τις συνθήκες ανταγωνισμού στην ως άνω αγορά με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής ή συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.

Θ. ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

175. Διατάξεις για δευτερεύοντες περιορισμούς περιλαμβάνονται στη Συμφωνία Μετόχων. Συγκεκριμένα, η [...]:

(α) [...]

(β) [...]

¹⁶⁰ Βλ. κατωτέρω επί εξαίρεσης στην αξιολόγηση αυτή ως προς τη διαχείριση ενήμερων απαιτήσεων ιδιωτών χωρίς εξασφάλιση, όπου το μερίδιο της ενιαίας οντότητας αυξάνεται κατά [...] ποσοστιαίες μονάδες [...] [ΠΙΝΑΚΑΣ 10, στήλη Β].

¹⁶¹ Βλ. αναλυτικά ΠΙΝΑΚΑΣ 10.

176. Σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 3959/2011: «Οι αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 6 καλύπτουν και τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και είναι απαραίτητοι γι' αυτή». Ως εκ τούτου, οι τυχόν περιορισμοί που συνδέονται άμεσα με την εκάστοτε συγκέντρωση και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίησή της (δευτερεύοντες / παρεπόμενοι περιορισμοί) καλύπτονται αυτομάτως από την εγκριτική της συγκέντρωσης απόφαση. Η Ε.Α. δεν υποχρεούται να αξιολογεί τους εν λόγω περιορισμούς κατά περίπτωση.

177. Συνιστά ωστόσο καθήκον των συμμετεχουσών επιχειρήσεων να αξιολογούν μόνες τους εάν και σε ποιο βαθμό οι συμφωνίες τους μπορούν να θεωρηθούν ως παρεπόμενες μιας πράξης συγκέντρωσης. Οι περιορισμοί που δεν μπορούν να θεωρηθούν ως άμεσα συνδεδεμένοι και απαραίτητοι για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 1 και 2 του ν. 3959/2011 και 101 και 102 ΣΛΕΕ¹⁶².

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Τμήμα ομόφωνα εγκρίνει, κατά την παρ. 3 του άρθρου 8 ν. 3959/2011, την από 17.01.2020 (υπ' αρ. πρωτ. 403) γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, που αφορά στην εξαγορά δυνάμει της

από 19.12.2019 Συμφωνίας Πώλησης Μετοχών από την doValue S.p.A. ή από θυγατρική της εταιρεία που θα υποδείξει η doValue S.p.A. του [...] % των μετοχών με δικαίωμα ψήφου δύο 100% θυγατρικών εταιρειών, της εταιρείας «Τράπεζα Eurobank Ergasias Ανώνυμη Εταιρεία» και συγκεκριμένα (α) της εταιρείας διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις με την επωνυμία «Eurobank FPS Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις» και (β) εφόσον ασκηθεί από την εξαγοράζουσα το σχετικό δικαίωμα προαίρεσης της νεοσυσταθείσας ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «REAL ESTATE MANAGEMENT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε., εταιρείας διαχείρισης ακίνητης περιουσίας», δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση, καίτοι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3959/2011, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις αγορές στις οποίες αφορά.

Η απόφαση εκδόθηκε την 15^η Απριλίου 2020.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΙΑΝΟΣ

¹⁶² Βλ. σχετικά σκέψη 21 Κανονισμού του Συμβουλίου 139/2004 της 20.01.2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων («Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων»), ΕΕ L 024 της 29.01.2004, σελ. 1 – 22, καθώς και Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με τις συγκεντρώσεις και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίησή τους, παρ. 2 επ.

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

